

Nova Serio.

1922 — Kajeroj 4-6.

I-a Jarkolekto.

INTERNACIA SCIENCA REVUO

OFICIALA ORGANO DE
INTERNACIA SCIENCA ASOCIO.

ENHAVO:

La Mondlingva Problemo. — Alvoko al Internacia Asocio por Teoria kaj Aplikata Limnologio. — Historio de Tutmonda Esperanta Kuracista Asocio (T. E. K. A.). — Esperantologio kaj Internacia Terminologio. — Bibliografio. — Sciencaj Kongresoj. — Oficialaj Sciigoj de Internacia Scienca Asocio.

Redaktoraro:

Dr. Döhler, Riesa,
Dr. Róbin, Warszawa,
Rollet de l'Isle, Paris,
Wüster, Berlin-Charlottenburg.

Eldonejo kaj Administrejo:

„Esperanto Triumfonta“
Teo Jung

Horrem bei Köln. Germanl.

Eliris: 1. Decembro 1922.

Tabelo de la Kotizoj por 1922.

Landoj	M.	M. A.	A.	Monunuoj
Aŭstra kaj Germana	96	240	192	germ. mk.
Argentina	3	7 $\frac{1}{2}$	6	arg. pes.
Belga, Luksemburgo	8	20	16	belg. fr.
Brazila	8	20	16	braz. milrejs.
Brita, Egipta, Aŭstralio	4	10	8	ŝil.
Bulgara	20	50	40	bulg. lev.
Ĉeĥoslovaka	18	45	36	ĉeĥ. kr.
Ĉila	10	25	20	ĉil. pes.
Dana, Islando	5	12 $\frac{1}{2}$	10	dan. kr.
Estona, Latva, Litova, } Turka kaj Sovjet-Rusa }	120	300	240	germ. mk.
Finnlanda	18	45	36	finn. mk.
Franca	8	20	16	fr. fr.
Greka	10	25	20	gr. draĥ.
Hispana	5	12 $\frac{1}{2}$	10	pes.
Hungara	120	300	240	hung. kr.
Itala	10	25	20	lir.
Japana	3	7 $\frac{1}{2}$	6	yen
Jugoslava	10	25	20	serb. din.
Kanada, Kuba Ins., Usona	1	2 $\frac{1}{2}$	2	dol.
Meksika	2	5	4	meks. pes.
Nederl.	2 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{4}$	5	guld.
Norvega	5	12 $\frac{1}{2}$	10	norv. kr.
Peruva	3	7 $\frac{1}{2}$	6	per. soles
Pola	600	1500	1200	pol. mk.
Rumana	20	50	40	rum. lej.
Sveda	4	10	8	sved. kr.
Svisa	5	12 $\frac{1}{2}$	10	svis. fr.
Urugvaja	1 $\frac{1}{5}$	3	2 $\frac{2}{5}$	urugv. pes.
Venezuela	5	12 $\frac{1}{2}$	10	boliv.

Al Verkantoj.

1. La Redaktejo korektas en la manuskriptoj nur evidentajn erarojn. Pri lingvaj deflankigoj verŝajne intencataj ĝi atentigas en noto. Aŭtoro kiu deziras laŭlingvan prilaboron, aldonu al la manuskripto: Revizita.
2. La Redaktejo prenas sur sin nur la laŭleĝan respondojn.
3. Neuzeblaj manuskriptoj nur estas resendataj, se sufiĉa aŭtoro aĵo estas aldonita.
4. La aŭtoroj aldonu sian gepatran lingvon kaj la daton de verkado inter krampoj.
5. La verkintoj de artikolo, minimume unu paĝon granda, ricevas senkoste 2 ekzemplerojn de la koncerna numero.
6. Apartajn represaĵojn la verkintoj rajtas mendi ĉe la eldonejo je siaj kostoj.

Membroj (M) kaj Membro-abonantoj (M. A.)

LANDOJ:	sendu la sumon sen iu ajn rabato al sia konsulo aŭ delegito laŭ jena listo:
Argentina:	Major Raven-Hart, Union Club, Necochea y Peru, Mendoza.
Aŭstra:	D-ro Sós, Tuchlauben 18, Wien I. P. Kamill Straschill, Linz-Margarethen, por Ober-Österreich.
Aŭstralia:	D-ro Fiby, Universitätsstr. 27, Graz, por Steiermark.
Belga:	S-o C. C. Dornbusch, „Avalon“ Warwick (Queensland).
Brita:	Ing. Vandeveld, Zwartehelresstraat 230, Gentbrugge-Meirelbeke.
Bulgara:	Prof. D-ro Jam. Johnston, 13 Lr. Fitzwilliam Street, Dublin, por Irlando.
Ceĥoslovkaa:	D-ro Primmer, Struan Bank, Cowdenbeath, Skotlando, por Skotlando. Ing. H. J. Eason, 44 Copenhagen Road, Gillingham (Kent), por Anglujo.
Dana:	Atan. Atanasov, Oborište 44, Sofia.
Egipta:	D-ro Bischitzny, Mikulašska 12, Praha I.
Estonia:	Prof. D-ro Kamaryi, Telocvichna 3, Bratislava.
Finna:	D-ro V. Austerlitz, Bardiov, por Orient-Slovak. Ing. Taumose, Möllegade 25A: Köbenhavn N.
Franca:	Adv. Wilken, 4 Farafide Str., Alexandria.
Germana:	S-o Grünthal, Haapsalu. S-o Vilho Setälä, Frederikink. 71-23, Helsinki. D-ro Artturi Salokannel, Punkaharju-Takaharju. D-ro Briquet, 31 rue de la Bassée, Lille. S-o Rollet de l'Isle, 35 rue du Sommerard, Paris 5. D-ro Arnhold, Bankhaus Gebr. Arnhold, Dresden. Stat. Arkit. Tarnow, Südsir. 9, Düsseldorf, por Rheinprovinz. S-o Marquard, stud. zool., Enkingsweg 14, Münster i. W., por Westfalen. D-ro Hanauer, Roslockersstr. 12, Berlin NW 87, por Brandenburg. Eklez. Konsil. Becker, Altbüsserstr. 34, Breslau, por Schlesien. Advok. E. Aron, Steindamm 154, Königsberg i. Pr., por Ostpreussen. Prof. D-ro Blüthner, Blumenstr. 13, Offenbach a. M., por Hessen (Darmstadt kaj Nassau). Prof. D-ro Ledermann, Tuchergartenstr. 13, Nürnberg, por Unter-, Mittel-franken kaj Oberpfalz. D-ro Hotzelt, Strullendorf bei Bamberg, por Oberfranken kaj Koburg. D-ro Francke, Lindwurmstr. 145, München, por Oberbayern. Georg Meyer, Spitalgasse A 211, Augsburg, por Schwaben-Neuburg. D-ro Mulert, Gabelsbergerstr. 13, Zweibrücken, por Pfalz. D-ro Vogt, Weissenburgerstr. 2c, Stuttgart, por Württemberg. D-ro v. Eickstedt, Maximilianstr. 12, Freiburg i. Br., por Baden. Instr. Schnelle, Funkenburgstr. 18, Leipzig, por regiono Leipzig. Prof. Lohmann, Hoflössnitzstr. 41, Radebeul, por regiono Dresden. D-ro Trögel, Körnerstr. 6, Auerbach i. V., por regiono Zwickau. D-ro Reichel, Kamenz i. Sa., por regiono Bautzen. D-ro Wohlstadt, Mühlendamm 4, Hamburg 24, por Grosshamburg. D-ro Höppner, Paul Friedrich Allee 10, Ludwigslust, por Mecklenburg. Nik. Eustathianos, str. Anagnostopoulo 3 bis, Athenai.
Greka:	D-ro Maraury, Real 45, San Fernando (Cediz).
Hispana:	Prof. Ventura, Róteros 12, Valencia, por regiono Valencia.
Hungara:	D-ro Lorand, Damjanich ut. 56, Budapest VII. Prof. König, Női Felső kereskedelmi iskola, Miskolcz, por Kom. Borsod.
Islanda:	S-o Thorsteinsson, Langaweg 10, Reykjavik.
Itala:	D-ro Alf. Stromboli, Via Verzuolo 48, Torino 5.
Japana:	Prof. D-ro Uchino, Biokemia Fakol., Medicina Fakultato, Universitato Kioto. D-ro Munhyong-Koh, Kongzeshospitalo, Kaisenkun, Heiannando, Koreo.
Jugoslava:	D-ro D. Maruzzi, Jezuitska 1, Zagreb, por Kroatio. Prof. D-ro Drag. Andonović, 23 Brankova, Beograd.
Kanada:	Ing. Pratley, 469 Clarke Avenue, Westmount, Que.
Kuba:	Prof. D-ro Cresp, Escuela Normal para Maestros y Maestras, Santa Clara.
Litova:	S-o v. Medem, Smeliu gatve 12, Kaunas.
Nederlanda:	Prof. D-ro Baart de la Faille, 8 Röellstraat, Arnhem. D-ro Mees, Sundastraat 21, s'Gravenhage.
Norvega:	S-o Bonnevie, Bergliens gate 11, Kristiania.
Pola:	D-ro Róbin, Marszałkowska 113, Warszawa.
Rumana:	S-o Wagner, Fabinistr. 2, Sibiu (Hermannstadt) Transsilv.
Sveia:	Ing. Esk. Hakansson, Ursvik, Ulriksdal.
Svisa:	D-ro Mühlhaupt, Berglin (Graubünden). D-ro Uhlmann, Chemische Industrie, Basel.
Turka:	D-ro Stamatiadis, str. Tepe-Bachi 59, Pera, Konstantinoplo.
Urugvaja:	Prof. Henriko Legrand, Larranaga 140, Montevideo.
Usona:	Ing. Pratley, 469 Clarke Avenue, Westmount, Que. Kanado. D-ro Van Becelaire, 2508 First Str. San Diego, Kalifornio. D-ro Gianfranceschi, 1975 Clinton Str., Buffalo, N. Y.
Venezuela:	D-ro de Dios Méndez y Mendoza, Vice-Presidente de la Corte Federal y de Casación, Caracas.

Nuraj abonantoj (A.)

pagu senpere al la eldonejo de „Esperanto Triumfonta“, Teo Jung, Horrem bei Köln, Germ., per bankbiletoj en registrita letero!

Jus aperis la speciala
Nürnberg-Numero

de la ĉiusemajna, grandformata,
bele ilustrata ĵurnalo

ESPERANTO TRIUMFANTA
INTERNACIA UNIVERSALA NEUTRALA

Kun senpaga „Revuo“ kaj al-
iĝilo al la XV-a Esp. Kongreso.

Dukolare presita, kun plaĉaj
desegnaĵoj, bildo de la LKK,
portreto de Einstein kaj 17 belaj
vidaĵoj el la urbo de la XV-a.

Se vi ankoraŭ ne estas abonanto sendu
tuj unu respond-kuponon, por kiu vi ri-
cevos la Nürnbergan kaj alian numerojn.

Eldonejo Teo Jung, Horrem bei Köln (Germanlando).

Butin & Jung

Esperanto-Eldonejo
Godesberg (Germanl.)
Bahnhofstr. 50

liveras ĉiujn haveblajn
Esperanto-librojn.

Speciale rekomendindaj:

Taglibro de Vilaĝpedelo.

Interesa rakonto de dana verk-
isto Blicher. Tradukita de
H. J. Bulthuis, L. K. Reko-
mendita de Esp. Lit. Asocio.

Oni ridas.

Kolekto da spritaĵoj de O. Rieck.
Rekomendita de Esp. Lit. As.
Reviziita de Zanoni.

**Aktualan prezon demandu
ĉe la eldonejo.**

LA REDAKTEJO deziras akiri Nrojn
1—5 (1904) de Int. Sc. Revuo, urĝe
bezonatajn al redakta laboro! Pre-
feras rekompencojn per esp-aj libroj.
Rosenplatz 11, Riesa, Germanlando.

STUDENTA ESPERANTO-UNUIĜO
BERLIN (laborperada fakto), kon-
sistanta el anoj de pli ol 10 nacioj
prenas sur sin traduklaborojn
kaj en ĉiujn eŭropajn lingvojn
malkare). Krome plenumas
specajn komisionojn en Germanio.
Sin turnu (aldonante respond-kup-
ponon) al S-o W. Marku
W. 15, Duisburgerstr. 5.

P-ro Jose Ventura, 12 Roterost, Ven-
cia (Hispanlando). — Deziras inter-
rilati kun spertuloj por interŝanĝado
de diversaj objektoj. Ankaŭ li in-
struas hispanlingvon.

Preso: Pratoj Jung, Horrem bei Köln.

Internacia Scienca Revuo

Okt.-dec.

Kajeroj 4-6.

1922.

La Mondlingva Problemo.

Referato ĉe malfermo de la XIV-a Universala Kongreso de Esperanto en Helsinki.

De profesoro D-ro Emil Setälä, honora prezidanto de la Kongreso.

(Represo permesita laŭ „Esperanto“ n-o 9, 1922.)

Ŝajnas nenecese pentri al la estimata kunvenintaro la lingvajn malfacilaĵojn, kiujn renkontas praktikanto de scienca esplorado. La laborantoj sur la kampoj de multaj sciencoj devas esti kapablaj uzi fontan literaturon ne nur en tiuj lingvoj, kiujn parolas la grandaj kulturnacioj, la angloj, francoj, germanoj, italoj, hispanoj, sed en ankoraŭ multnombraj aliaj lingvoj. Kaj la malfacilaĵoj, kiuj rezultas el tio, estas sendire klaraj. El la mallonga homa vivo, kiu devus entute esti dediĉita por servado al la scienco, por atingi iajn rezultatojn, estas necese en la kampo de multaj sciencoj oferi multan tempon al lernado de lingvoj kaj por deĉifrado de la diverslingvaj skribaĵoj — per helpo de aliaj, kiam la esplorado mem ne sufiĉe konas la koncernajn idiomojn. Kaj ofte valora informo restas neuzita pro lingvaj malfacilaĵoj. Kaj ne sufiĉas al sciencisto eĉ tio, ke li lernas utiligi fontojn de diversaj lingvoj: se li estas ano de malgranda nacio, li devas ankoraŭ lerni almenaŭ unu el la tiel nomataj grandaj kulturlingvoj en tia grado, ke li kapablas sin esprimi per ĝi, por konigi siajn verkojn al pli vasta rondo de sciencistoj. Pro la diverseco de la lingvoj li nome povas esti certa, ke liaj verkoj restas nelegataj kaj sen atento, se li publikigis ilin nur per sia gepatra lingvo, konata en malvasta rondo. Kaj tio ne estas malgrava ŝarĝo: ellerno de fremda lingvo en tia grado, ke oni kapablas facile kaj ĝueble sin esprimi per ĝi, ne estas facila, kaj por multaj, al kiuj mankas la speciala talento, eĉ nebla.

Pro tio la demando pri *komuna lingvo por la scienco* ripete sin prezentis kiel urĝa problemo. Sed la problemo fariĝas kompreneble ankoraŭ pli vaste signifoplena por la tuta homara kunvivo, kiam al ĉi tiu problemo estas ligata la demando pri komuna lingvo por ĉiuj bezonoj de interhoma komunikiĝo, komerco, turismo, politikoj kaj diplomatio, eĉ pri helpa kaj pera lingvo por la kulturbezonoj de tiel malgrandaj nacioj, kiuj ne povas havigi al si propralingvan literaturon.

La demando estas grava kaj vasta, eble unu el la plej gravaj en la homara vivo. Multaj konsideras ĝian solvon kiel nuran utopion, kaj almenaŭ pri la formo de solvo la opinioj ŝajnas divergi. Simile kiel, laŭ malnova rakonto, la lingvoj disiĝis dum la konstruado de la Babela turo, tiel ŝajnas la pensoj disiĝi ĉe la solvo de ĉi tiu problemo. Vi, estimataj kongresanoj, kiuj kredas je la ebleco solvi ĉi tiun demandon, povas tamen ĝoji pri tio, ke la opinioj ŝajnas kristaliĝi en kelkaj rilatoj al unueca solvo.

Unue ŝajnas, ke ni povas konstati, ke ne ekzistas diversaj opinioj pri tio — se nome la problemo estas solvebla — ke estas uzota kiel rimedo de komuna interkompreniĝo *parolata* lingvo, kiu skribite per fonetika signaro estas videbligota. Certe ekzistas provoj de ia ideografia skribaĵo, kiun ĉiuj komprenus sendepende de tio, kiel ili elparolus la vortojn en sia propra lingvo. Simile kiel sud-ĉino ne komprenanta la parolon de nord-ĉino, kaj eĉ ĉino kaj japano povas interkompreniĝi per la ĉina vortskribo, same oni pensis, ke ia *pasigrafio* povus starigi komprenon inter ĉiuj popoloj de la mondo. Ne estas necese ke mi diru, ke la celo estas malfacile atingebla per ĉi tiu vojo. Por tia vida lingvo estus necese krei kompletan gigantan sistemon de signoj, en kiu kreado oni ne povus sin apogi sur la sperto atingita en la evoluado de homa lingvo, kaj la ellerno de la sistemo prezentus grandajn malfacilaĵojn. Estas tute nature, ke oni serĉas rimedojn por komuna interkompreniĝo sur tiu vojo, kiun la homo ĉiam uzis, utiligo de *parolata* lingvo, kiu estas unu el la plej gravaj distingiloj de homo. Estas demando nur pri tio, el kiu fonto oni ĉerpu la komunan lingvon, kiam la homaro dividiĝas en multegajn grupojn ĉiu kun aparta lingvo, ĉu estas elektota iu el la ekzistantaj lingvoj, aŭ ĉu estas kreota por tiu celo tute nova lingvo. Aŭ, kiel oni kutime diras, ĉu la rimedo de komuna interkompreniĝo estu „natura“ aŭ „artefarita“.

La demando estas en la lasta formo malĝuste formulita. Ĝi spegulas sendube la antikve komunan koncepton pri lingvo kiel organismo aŭ naturprodukto, kaj el la vidpunkto de tiu koncepto la respondo estas preta apriorie. Ĉar la lingvo, laŭdire, nome estas naturprodukto aŭ almenaŭ la sola ebla esprimo de la animo de iu popolo, „artefarita“ lingvo estas per si mem io antagonisma al la esenco de lingvo, kaj rifuzinda. Se la lingvo foje naskiĝas, kreskas, vivas kaj mortas kvazaŭ iu planto, estas klare, ke „artefarita“ lingvo ne estas lingvo pli ol artefarita floro estas floro. „Physei“ aŭ „thesei“ — ĉu de naturo ĉu de interkonsento — estas la malnova demando jam de helena lingvo-filozofio kaj kiel multe la moderna lingvesplorado jam klarigis la vivon de lingvo, la demando ankoraŭ ne ĉesis ekzisti almenaŭ, en tiu senco, ke multaj nuntempaj esploristoj malfacile konsentas la multflankan dependon de lingvo el la homa volo kaj el ĝia ĉefa celo — esti rimedo de interkompreniĝo. Lingvo estas

— tion oni ne tro ofte rememorigos — rezulto de homa kulturo, kaj ju pli la lingvo estas intencita por servi la plej altan kulturon, sciencon, arton kaj socian vivon, des pli la homa volo superpotencas la lingvon, des pli la lingvo fariĝas tia, kian ni povus nomi artefarita. Plej klare la influo de la homa volo sin manifestas en la formado de frazoj, kie multegaj variadoj estas eblaj, same kiel ĝenerale en la kombinado de vortoj, ĉar la nombron de la eblaj kombinaĵoj ni povas taksi preskaŭ senlima. Sed ankaŭ en la formado de kunmetitaj kaj derivitaj vortoj kaj en la vortformado ĝenerale la homa volo ludas gravan rolon. La historio de preskaŭ ĉiuj lingvoj povas montri, kiel certaj vortoj, antaŭ ĉio „teknikaj terminoj“ estis formataj tiamaniere, ke vortoj estas kreitaj laŭ bezono, certe ofte kun helpo de antaŭaj modeloj, sed ofte ankaŭ tre libere. Tiel estas konate, ke tia tute internacie uzata vorto kiel *gaso* estas libere kreita de la Brusela alkemisto Van Helmont. Sed povas okazi ankoraŭ pli mirindaj aferoj, kiel ekzemple la historio de hungara lingvo povas atesti. Tiel ekzemple la hungara verkisto Döbrentei proponis en Hungara Akademio ke „spritaĵo“ estu nomata hungare „*élc*“ — *él* signifis akrecon, sed spritaĵo devis enhavi ion fajrerantan (hungare *percegni*), kion oni povus montri per aldono de la finaĵo *c*. Kaj „spritaĵo“ estas efektive nomata hungare *élc*. Ankoraŭ pli kurioza estas la historio de la hungara vorto *mintá* = „modelo, formo“. Hungara jezuito J. Sajnovics, kiu, dum iu astronomia ekskurso al Nordkap faris notojn pri la laponaj lingvoj kaj rimarkis la parencecon de hungara kaj laponaj lingvoj, eldonis pri ĉi tio verkon en 1770. En tiu verko li citas, ke la laponoj tradukas la ideon de „formo, ekzemplo, modelo“ per la vorto „*mintá*“, laŭ li pli hungare ol la hungaroj mem. Ĉar, la vorto *mintá* estas analizebla: *mint* = hungare „kiel“ kaj *a* = hungare „tiu“, sekve *mintá* = „kiel tiu“. Li proponis, ke tiu vorto estu ekuzata, kaj ĝi efektive atingis tute ĝeneralan uzadon. Tiel oni diras ĝenerale ekzemple *mintagymnázium* = normala (modela gimnazio ktp.). Estas necese nur aldoni, ke tia etimologia analizo de la laponaj vortoj estas tute malĝusta; eĉ la vorto ne estas origine laponaj, sed devenas el la skandinavaj lingvoj!

Kiel ekzemplon pri tio, kiel tuta lingvo iom post iom kaj esence dependante de homa volo povas ŝanĝi sian formon, ni povas citi la literaturan aŭ komunan finnan lingvon. Kiam oni komencis en la 16-a jarcento uzadi finnan lingvon en literaturo, la uzita dialekto estis esence tiu de la distrikto ĉirkaŭ Åbo. Pro diversaj transformiĝoj, kiuj parte bazas sin sur la lingvo uzita en la malnovaj runoj de finna popolo, parte sur proponoj faritaj de lingvosciencistoj, la lingvo tiel malproksimiĝis de la Åbo dialekto, ke oni povas kun rajto diri, ke multaj aliaj dialektoj estas pli proksimaj al la nuna literatura lingvo ol la dialekto de Åbo. Alia bona ekzemplo estas la norvega „popola lingvo“, la tiel nomata „*folkmaal*“. En ŝtata kuneco kun Danlando oni komencis ĝenerale uzi en Norvegio anstataŭ la malnova literatura

lingvo norvega la danan lingvon, kiu ankaŭ disvastiĝis en buŝa uzado, nur kun norvega prononco. Post la disiĝo naskiĝis deziro krei al Norvegio propran literaturan lingvon laŭ la popolaj dialektoj. Kaj tio efektiviĝis, nova literatura lingvo estas kreita, sed literatura lingvo, kiu ne estas identa kun iu norvega popola dialekto. Kaj tiu nova literatura lingvo trovas pli kaj pli grandan disvastiĝon apud la dan-norvega.

En ĉiu lingvo troviĝas momentoj dependantaj de la homa volo. Kaj ni povas diri: en certa senco lingvo ĉiam estas artefarita, utiligo de rimedoj donitaj de la naturo por atingo de difinita celo.

La problemo ne estas tiel formulita: ĉu natura ĉu artefarita lingvo sed jene: *ĉu lingvo historie transdonita de generacio al generacio, ĉu lingvo libere imitanta la historie evoluintajn?*

En multaj rilatoj estus sendube tre konvene, se oni povus senplue elekti kiel komunan helplingvon iun pretan produktajon, eĉ tian, kiu jam estas larĝe disvastigita.

Ni povas eĉ diri, ke estis jam tempo, kiam rimarkinda parto de la homaro jam havis tian komunan helplingvon. La mezepoka latino estis ĝenerale disvastigita kiel scienca lingvo, ĝi estis uzata kiel instrua lingvo en la universitatoj, per ĝi estis verkata la scienca literaturo en ĉiuj landoj, ĝi estis la lingvo de katolika eklezio, ĝi estis eĉ peranto de tiamaj politikaj kontaktoj — en la komerco kaj en la vastajn rondojn de popolo ĝi tamen ne disvastiĝis, se ni ne enkalkulas tion, ke la vulgara latino fariĝis ĝenerala lingvo de komuniĝado en la okcident-eŭropaj landoj, forpuŝis la lingvojn de la popolo kaj samtempe disiĝis en diversajn dialektojn, kiuj diferenciĝis el tiu formo de latino, kiu servis kiel internacia interkomprenilo.

Latino posedis la grandajn avantaĝojn de neŭtraleco, larĝa disvastiĝo kaj evoluo. El ĝi estus povinta disvolviĝi la dezirita komunlingvo, se ĝi estus daŭre evoluinta libere — ŝajnas al mi tamen certa, ke ĉi tiu evoluo estus kondukinta al tia direkto, ke latino estus fariĝinta io alia, esence tia lingvo, kian oni celas per la nomo „artefarita“. Diversaj malfacilaĵoj de latino estus forigitaj kaj nova lingva materialo laŭ bezono formita libere. „Inventus ab ego ipse“ skribis laŭ informo iu botanika verkisto sub kreskaĵo trovita de li — tio montras klare la vojon de la evoluo.

Latino perdis sian pozicion ne nur pro nacia vekiĝo, ĝian falon kaŭzis antaŭ ĉio — la zorgoj pri la sorto de latino mem. La humanistoj, kiuj altenlevigis la klasikan antikvon, kiuj ree metis sur piedestalon la admirindan lingvoformon de la ora epoko, ili sufokis en sia admiranta ĉirkaŭpreno la latinon kiel mondlingvon, proklamante ke la lingvo de la ora epoko estis la sola korekta formo de latino. Kaj la latino de la ora epoko ne taŭgis kiel

internacia helplingvo, per ĝi oni ne povis esprimi la objektojn de moderna kulturo laŭ la bezonoj de moderna tempo, ankaŭ ĝi ne havis eblecojn disvolviĝi antaŭen, kaj ĝi estis tro malfacila pro ellerno.

Kiam la demando pri internacia helplingvo nun, dum la sciencă produktado disiĝas inter diversaj naciaj lingvoj kaj en la cetere granda lingva disfalo, ree sin prezentas por solvo, tiam nur malmultaj provas proparoli la latinon. Malmultaj parolas — kaj sen rimarkinda subteno — pro iu lingvo de malgranda nacio, ekzemple la norvega aŭ novgreka. Kompare malmultaj estas ankaŭ la subtenantoj de franca lingvo, kiu heredis la iaman rolon de latino kaj diplomata lingvo. Oni povas diri, ke la plej multaj el tiuj, kiuj supozas ke la problemo estas solvebla tiamaniere, ke iu el la modernaj lingvoj estas metata en tiun pozicion, estas pretaj voĉdoni por angla lingvo.

La angla lingvo havas en tiu rilato sendube multajn gravajn avantaĝojn. Antaŭ ĉio ĝia granda disvastiĝo; nome oni povas kalkuli, ke ĝi estas lingvo de ĉirkaŭ centkvindek milionoj da homoj; la grava signifo de la literaturo eldonita en ĝi, kaj fine ĝia ĝenerale rekonata facileco, tio signifas, facileco lerni la anglan lingvon ĝis certa grado.

La nuntempa granda disvastiĝo de angla lingvo kaj ĝia grava signifo kiel kulturlingvo tamen ne devas senplue esti decidiga por la elekto de internacia lingvo. Kiam estas demando pri milionaroj kaj longa estonteco, oni devas memori, ke la plejmulto de la teraj loĝantoj — malproksime de tio! — ankoraŭ ne parolas angle, kaj ke la nuna stato de iu lingvo ne decidas pri la estonteco, kiel ajn grandan avantaĝon tio povas signifi. Kio aliparte koncernas la facilecon de la lingvo, ekzistas ankaŭ negativaj punktoj. Unue la elparolado de la angla lingvo prezentas diversajn malfacilaĵojn, kaj angla lingvo ankaŭ ne apartenas fonetike al tiuj sonoraj lingvoj, kiaj antaŭ ĉio estas la latinidaj lingvoj, kaj kiuj ĝuste pro tio estas taŭgaj por interkompreniĝo. Tre grandan malhelpon prezentas ankaŭ la kaprica ortografio de la angla lingvo, spegulanta la antikvan prononcadon. Ĉi tiu estus ja korektebla, sed la praktika efektivigo verŝajne montriĝos malfacilega: la ortografio de la angla lingvo igas la skribitan lingvon efektive iaspeca ideografio simila al la ĉina, kiu ne estas sonskribado sed vortskribado. Kaj tiu skribmaniero formas parton el la disvastiĝo de la angla lingvo. Kaj fine la parolo pri la facileco de la angla lingvo estas, pli profunde studite, malĝusta: la vortaraj, sintaksaj, stilaj nuancoj kaj delikataĵoj estas ĉio alia krom facilaj.

Ni venas tiel al la punkto, kie oni demandas, ĉu la problemo entute estas solvebla tiamaniere, ke oni povas doni al iu nacia lingvo la rolon de lingvo internacia. Mi ne parolos pri tio, ke la elekto de iu nacia lingvo kiel internacia donas al

tiu popolo privilegian pozicion, kiun ne volonte permesos la konkurantaj popoloj. En tio certe troviĝas vero: la sentoj antipatiaj povas facile vekiĝi kaj dubindigi la atingon de la celo, kaj tion oni devas provi eviti. La afero devas esti tute apartigata el demandoj pri potenco. Sed mi ne kredas ke la popolo, kies lingvon oni elektus, havus nuran utilon el tio, Vilh. Thomsen diris en sia artikolo „Videnskabens faellesprog“ — Komunlingvo de la scienco — sekve de tio, ke Paul Passy proponis la dan-norvegan lingvon kiel internacian — ke la norvegoj kaj danoj elkore dankos pro la honoro, ke ili vidus la tutmondon parolaci kaj platigi ilian gepatran lingvon kaj tiel difekti ĝin por ili mem. Ni memoras, kiel la zorgoj de la renesancanoj pri la konserviĝo de latino kiel latino forprenis de ĝi la rolon de internacia lingvo. Povas esti, ke tiel potenca lingvo kiel la angla povus pli facile kontraŭstari eksteran disfalon, sed longe tio certe ne sukcesus ankaŭ al ĝi, se ĝi estus elektata kiel komuna helplingvo de tutmondo. Uzata de anoj de plej diversaj nacioj ĝi devus perdi tion, kio faras ĝin karakteriza al la nacioj de Granda Britio kaj de Usono, ĝi devus rifuzi la plej multajn el siaj propraj idiomismoj kaj transformiĝi por esprimi kvazaŭ skeme ĉion, kio estas bezona en la tutmonda komuniĝo nun kaj estonte, ankaŭ fremduloj devus havi la rajton libere evoluigi ĝin por novaj bezonoj. Se internacia lingvo estas efektivegebla, oni ĉiam fine revenas al tio, ke ĝi devas fariĝi lingvo tia, kian oni volis nomi „artefarita“.

Se efektive la provo meti historie evoluintan lingvon en la rolon de lingvo internacia kondukas al tio, ke la lingvo estas daŭrige evoluigota „arte“, kia kaŭzo do ekzistas por uzi eĉ kiel fundamenton unu tian lingvon, kiu estas posedaĵo de difinita popolo, kiu per ĉiuj siaj historie naskiĝintaj proprecoj ofte neklarigeblaj eĉ por specialisto — proprecoj, kiuj al lernanto de la lingvo sin prezentas kiel egale multaj malfacilaĵoj — aludas al la vivo kaj pensmaniero de difinita popolo? Kial oni ne elirus de la komenco de tia fundamento, kie ne estas bezone ofendi la heredaĵajn kutimiĝojn de iu popolo, malrespekti ies lingvan „orelon“, kaj kie la ŝancoj de evoluo per la propraj rimedoj de la helplingvo estas uzeblaj sen la limigoj de hereditaj kutimoj?

Ĉiu nacia lingvo do estu ŝparata de la kripligo, al kiu ĝi devus submetiĝi, se la tuta mondo, ankaŭ tiuj, kiuj malperfekte ĝin posedas, kies pensmaniero tute diferenciĝas de la pensmaniero de tiu popolo, kies propreco la lingvo estas, kiuj eĉ ne havas okazon por lerni ĝian normalan elparolon, se ili ĉiuj, mi diras, uzadus ĝin por komuna interkompreniĝo. La naciaj lingvoj estu konservataj kiel sankta propreco de ĉiu nacio. La historio jarcenta kaj jarmila de tiuj, la kuneco inter ili kaj la historio de la nacio mem, ĝiaj moroj, institucioj kaj psiko igas la plenan ellernon de ili malfacila por ĉiuj krom kelkaj soluloj, kaj aparte malfacila al tiuj, kiuj ne konatiĝis kun ili de sia infaneco. Ili

konvenas plej bone kiel rimedoj lingva arto en poezio kaj sur scenejo. Ilia lernado kaj esplorado estas necesa al ĉiu, kiu volas konatiĝi kun la psika vivo kaj historio de koncerna popolo. Kiel internacian helplingvon oni kontraŭe elektu tian lingvon, imitantan libere la „naturajn“ lingvojn, kiu ne estas tiel proksima al iu nacia lingvo, ke ĝi povus ĝin difekti.

Per tio mi ne volas diri, ke tiel konstruita internacia helplingvo ne povus en la manoj de lerta inspirita lingva artisto fariĝi rimedo por esprimi la internan forton de beleco de la homa penso en formo de lingva beleco kaj tiel vibrigi la internajn kordojn de homa koro. Sed tio estas esence ekster la ĉefa celo de internacia helplingvo: ĝi estas io, kio povas rezulti aŭtomate, kiam la premisoj ekzistas.

Rim. de l' redakt.

Tiu ĉi artikolo estas oportuna por nacilingvaj tradukoj en sciencaj periodaĵoj diversspecaj. Tradukantoj bonvolu noti „Traduko el la esperanto-originalo en Int. Scienca Revuo 1922“ kaj ensendi 2 ekz. de la gazeto kun la traduko por la arkivoj de I. S. A. — La tradukan permeson afablege jam donis en Helsinko So Prof. N. Setälä.

Alvoko

**al Internacia Asocio por Teoria
kaj Aplikata Limnologio.**

Tiu ĉi alvoko proponas aliĝon al Internacia Asocio por Teoria kaj Aplikata Limnologio.

Plivastiginte la signifon de la vorto „Limnologio“ komence destinita nur por la studo de lagoj, ni ĉikaze, sekvanse la ekzemplon de multnombraj aŭtoroj, komprenas la sciencon ĉiuspecan pri kontinentaj akvoj. Do la limnologio entenas ĉiajn fenomenojn, kiuj koncernas la kontinentajn akvojn. Tio devas esti precipe akcentata, ĉar rigardo eĉ super la modernan sciencon literaturon montras al ni, ke tute ne ĉie ekzistas klaraj ideoj pri amplekso kaj enhavo de la limnologio. Limnologio, en limigo ĉi tie fiksita, do estas pli ol nur ekz. zoologio kaj botaniko de dolĉakvaj organismoj. Ĝi konsistas el du ĉefpartoj: la limna hidrografio kaj la limna biologio; ambaŭ povas esti rigardataj ĝis certa grado kiel memstaraj esplorfakoj. Tamen, finsekvante multajn envolvitajn problemojn, ni vidas, kiel proksime ambaŭ partoj estas interligataj unu al alia, tiel ke neniu povas ekzisti sen la alia. Nur per ilia interligo la limnologio fariĝas memstara scienco. Koncerne la limnohidrografion oni pripensu,

ke la akva ekonomio de lagoj gravas precipe por la klimatologio. Krom tio la fizikaj kaj kemiaj statoj de lagoj kompreneble estas necesa bazo por la kompreno de la originaleco de ilia organismo, eĉ se nur praktikaj celoj estas atingotaj. Antaŭ ĉio ni memorigas la gravan demandon de la vaporigo de el liberaj akvosurfacoj. Praktikaj vidpunktoj por la loĝantaro de la lago-bordoj estiĝas el la variaĵoj de l' akvonivelo, kies esploron opinios evidenta kaj necesa ankaŭ tiuj, kiuj, praktikante sciencan, emas pensi al praktika utiligo de ĝiaj rezultoj. Gravega por la tuto de la limnologio estas laŭ mia opinio perfektigi la sciencan pri la propraj kvalitoj de l' akvo kiel vivmedio: la biohidrologio; precipe laŭ kemia flanko certe multo bezonas pliklarigan esploron.

Tiu parto de la limnologio prezentas intimajn tuŝpunktojn kun la geografio kaj geologio, ĉar la originalaj formoj kaj enhavo de akvotuto lastfine estas kondiĉataj geografie-geologie. Aliflanke ankaŭ la geologio kaj paleontologio ricevas valoran instigon kaj riĉajn klarigojn de la limnologio, kiu, esplorante la staton nuntempan, ilin helpas komprenigi pratempan rilaton.

La limnologio esence estas ekologia scienco; ĝi esploras la interrilatojn de akvaj organismoj al la ĉirkaŭanta organismo, al la proprecoj de ilia ĉirkaŭaĵo. Tio povas okazi aŭtekie, esplorante tiujn rilatojn por unuopan organismon, kaj ankaŭ sinekologie, uzante tiun rigardmanieron por kunvivantoj, la biocenozo. Kaj ĝuste en sia sinekologia parto la limna biologio malkaŝas sian plej intiman esencon. Ĉi tie sur la kampo de la disvastiĝa problemoj, ĝi intime kunligiĝas kun la florologio, la biogeografio. Kaj la problemoj de la materia ekonomio en la akvaro, aŭ kiel oni ofte nomas ilin nuntempe „la produktbiologiaj“, posedas krom plej granda scienca, ĝenerale biologia signifo ankaŭ tre precipitan gravecon por la praktiko. Ili formas ja fundamenton por la limnobiologio aplikata, tiel por la fiŝkultura biologio kiel por la biologio de malpuraj forfluaĵoj, parte ankaŭ por la biologio de akvoprovizejoj, do ĉiuj estas branĉoj de nia scienco, kies ekonomia graveco konsciiĝis dum la lastaj jaroj al pli grandaj rondo. Ili disvolviĝis sendepende la unuj de la aliaj kaj disponas pri propraj esplorinstitutoj.

Limnologio jam hodiaŭ estas — kaj estonte ĉiam pli fariĝos — scienco teorie grava, praktike valora, laŭmetode bone laborata. Ĝiaj fundamentoj estas geografio kaj geologio, hidrografio kun ĉiuj ĝiaj fakoj unuflanke, kaj zoologio kaj botaniko plejvast-sence komprenitaj aliflanke. Do ĝi estas decidite sinteza scienco.

Sed sintezo postulas kunlaboradon! Por ke scienco, kiel limnologio, povu forte pluen evolui, ĉiaj ĝiaj fakpartoj devas resti konsciaj ke ili apartenas unu al la alia. Limna hidrografio kaj limna biologio devas kunlabori, aplikata kaj teoria limnologio neniam devas perdi kontakton, ĉar ĉi tiu estas la funda-

mento por la alia, kaj aliflanke la pura scienco povas ĉerpi riĉajn instigojn el la rezultoj de la aplikata.

Sed ankaŭ la unuopaj esplorantaj limnologoj devas konservi kontakton unu kun la alia kaj kun la diversaj sciencaj branĉoj, kiuj formas la fundamenton por ilia scienco.

La nombro de limnologoj, komparata kun tiu de zoologiistoj kaj botanikistoj, ja ne estas ankoraŭ tro granda; sed la sciencistoj loĝas malproksime unu de alia. La literaturo, kiun limnologo devas uzi, estas dispartigita en preskaŭ sennombrajn periodaĵojn, kiel laŭnature okazas en ĉiuj sintezaj sciencoj.

Unuiĝo de limnologoj ĉiulandaj estas urĝe necesa por prospera evoluado de pura kaj aplikata limnologio!

Tia organizo precipe intencas favorigi al ĝiaj membroj interŝanĝon de personaj ideoj: jen ĝia ĉefsignifo. Tiamaniere klarigo de problemoj teorie kaj praktike gravaj povas esti havigata, kaj vojoj, celo kaj tasko de nia scienco povas esti ellaborataj ĉiam pli klaraj.

Kunlaborado en sciencaj demandoj povas esti aranĝata de unuiĝo. Ni memorigas ĉi tie al esploro kaj klarigo de la diversaj akvaj tipoj sur la tero. Samtempaj periodaj esploroj sur lagoj de diversaj regionoj estos organizeblaj; esplormaterialo devos esti interŝanĝata. Kunlaborante tiamaniere oni ĉiam pli klare vidos la neceson de unuformaj metodoj. Do, la asocio devas okupi sin ankaŭ pri tiaj demandoj. Estas malagrablaĵo, kiu malfaciligas la uzadon de la rezultoj atingitaj plejofte en plena laboro de la izolaj esplorintoj, kiam — jen ekzemplo el la teoria limnologio — ĉe studoj pri oksigena enteno oni ne uzis la samajn tabelojn por la oksigena saturiĝo de l' akvo, aŭ kiam — ĉe fiŝkulturaj biologiaj laboroj — la longeco de fiŝoj estas mezurataj tute diversmaniere. Ankaŭ la perigo kaj havigo de aparatoj resp. aparatmodeloj estas tasko de tia unuiĝo. Ĉar sama aparataro estas necesa ĉe tiu kunlaborado, kaj novaj aparatoj de sciencisto eltrovitaj kaj praktike provitaj neniam tro rapide povas fariĝi komuna havaĵo de la scienco.

Ankaŭ la perado de literaturo kaj plej eble baldaŭa publikigo de titoloj kaj enhavoj pri nove aperintaj traktaĵoj fariĝis — ĝuste post la milito — urĝa neceso. Kiam la asocio sukcesos akiri la limnologojn de ĉiuj landoj, tiam ĝi povas esti forta apogo al la limnologoj de la diversaj landoj okaze de al la registaroj direktataj petproponoj koncernantaj la nacian organizon de instruado kaj esplorado limnologio.

Ĉu krom tiuj idealaj taskoj ebligos ankaŭ la materia subteno de certaj limnologiaj laboroj per cedo de monsumoj, la estonteco montros.

Ĉiam la limnologio devos observi la evoluon de sia parenca scienco, la oceanologio, ĉar valoraj instigoj estas haveblaj de ĝi.

Tial ni invitas ĉiujn limnologojn kaj amikojn de nia scienco, ke ili aliĝu al nia Internacia Asocio por Teoria kaj Aplikata Limnologio.

Ni finas nian alvokon per la vortoj, kiujn C. Wesenberg-Lund kaj R. Woltereck metis al la antaŭparolfino de la X-a volumo de „Internationale Revue der gesamten Hydrobiologie und Hydrographie“:

„Iam, frue aŭ malfrue, per si mem ree falos la bariloj, kiuj ankoraŭ hodiaŭ apartigas la sciencojn de la diversaj nacioj. Ke tio plej malfrue realiĝos por la najbaraj kaj dum la milito malamikaj landoj, pleje suferintaj pro la milito, estas por homoj tute komprenebla. Tamen tio ne devas malhelpi de la homa scio la progreson, kiu estas afero esence internacia; ankaŭ pro malkorektaĵoj faritaj dum la milito de unuopaj aŭ multaj sciencistoj, la scienco mem ne devas daŭre suferi.

Internacia kunlaborado estas sur multaj teritorioj tiom necesa, ke ĝi ne plu devas esti malhelpata kaj ĉesigata.“

Kun la vidpunktoj disvolvita en la supra alvoko konsentis kaj promesis aniĝi jenaj sciencistoj (ĉirkaŭ komenco de 1922):

G. Alm, Stockholm. *Gr. Antipa*, Bukarest. *C. Apstein*, Berlin.
M. Auerbach, Karlsruhe.

V. Bauer, Langenargen. *A. Behning*, Saratow. *O. Borge*, Stockholm. *K. Brandt*, Kiel. *V. Brehm*, Eger. *F. Baumann*, Bern.
P. Brofeldt, Helsingfors.

R. Chodat, Genève.

K. Dahl, Kristiania. *N. Decksbach*, Moskau. *E. Doljan*, Wien.
R. Demoll, München.

S. Ekman, Uppsala. *E. Ehrenbaum*, Hamburg.

W. Fehlmann, Schaffhausen. *T. Freidenfelt*, Karlstad. *F. E. Fritsch*, London. *O. Fuhrmann*, Neuchâtel.

H. Gams, Wasserburg. *G. Gottberg*, Helsingfors.

N. Hagman, Emmaljunga. *W. Halbfass*, Jena. *O. Haempel*, Wien. *V. Hensen*, Kiel. *E. Hentschel*, Hamburg. *N. von Hofsten*, Uppsala. *H. Huitfeld-Kaas*, Kristiania. *G. Huber-Pestalozzi*, Zürich.

A. Jentzsch, Gießen. *H. Jordan*, Utrecht. *H. Järnefelt*, Helsingfors.

J. König, Münster i. W. *R. Kolkwitz*, Berlin.

V. Langhans, Hirschberg. *R. Lauterborn*, Freiburg i. Baden.
A. Litynski, Suwalki. *G. Lagerheim*, Stockholm. *H. Lohmann*, Hamburg.

W. Meinardus, Göttingen. *W. Migula*, Eisenach. *L. Minder*, Zürich.
A. Merz, Berlin. *H. Molisch*, Wien. *R. Monti*, Pavia.
E. Naumann, Lund. *J. G. Needham*, Ithaca. *N. Y. E. Neresheimer*,
 Wien. *Osc. Nordqvist*, Stockholm. *H. Nordqvist*, Lamhult.
O. Nordstedt, Lund.
C. V. Otterström, Lyngby. *P. van Oye*, Tasikmalaja, Java.
O. Olstad, Kristiania.
A. Pascher, Prag. *L. v. Post*, Stockholm. *M. Plehn*, München.
H. Printz, Trondhjem.
H. C. Redeke, Helder. *G. Romijn*, Haarlem. *F. Ruttner*, Lunz.
K. Schaefer, Prag. *E. Scheffelt*, Bernau. *W. Schmassmann*,
 Liestal. *G. Schneider*, Dorpat. *C. Schröter*, Zürich. *A. Seligo*,
 Danzig. *R. Sernander*, Uppsala. *G. Steiner*, New Haven.
A. Steuer, Innsbruck. *K. M. Ström*, Kristiania. *G. Surbeck*,
 Bern. *P. Steinmann*, Aarau.
A. Thienemann, Plön. *Sig Thor*, Drammen. *G. B. de Toni*, Modena.
W. Ule, Rostock. *G. Ulmer*, Hamburg. *W. Voigt*, Bonn.
Ch. Walter, Basel. *E. Walter*, Ballenstedt. *H. B. Ward*, Urbana.
N. Wille, Kristiania. *A. Willer*, Königsberg. *J. Wilhelmi*,
 Berlin. *N. L. Wibaut-Isebreë Moens*, Amsterdam. *R. Wolter-*
eck, Leipzig. *R. Wohlgemuth*, Wielenbach.
Fr. Zschokke, Basel. *J. Zavřel*, Brünn.
L. Brühl, Berlin. *A. Cleve-Euler*, Skoghall. *G. Ischreydt*, Libau.
K. R. Kupffer, Riga. *C. A. Kofoed*, Berkley. *F. Lenz*, Plön.
P. Lackschewitz, Libau. *O. Lundblad*, Experimentalfältet.
H. N. Maier, München. *L. Scheuring*, München.

Traduko laŭ trilingva originalo.

Oni komparu ankaŭ la raporton pri la I-a Kongreso en tiu numero.

Rim. de l' redakt.

Kun simpatio ni salutas la fondon kaj celon de tiu nova scienca asocio,
 kies famekonataj heroldoj garantias seriozecon kaj prosperon. Ĉiu nova
internacia asocio estas paŝo antaŭen ankaŭ sur nia propra vojo, kiu kon-
 dukas al apliko de internacia helplingvo al la sciencoj. — Ni ĉiam estas
 pretaj similmaniere subteni la klopodojn de ĉiuj seriozaj internaciaj sciencaj
 institucioj, kiam ili kontribuas konsiderindan parton al niaj kompostelspezoj
 por iliaj artikoloj (kiel okazis ĉi-kaze).

Historio de Tutmonda Esperanta Kuracista Asocio (T. E. K. A.)

Verkis *D-ro W. Robin*, Warszawa.

Ĝis 1907 la esperantista movado inter la tutmonda kuracistaro estis neorganizita.

En 1907, dum la III-a Universala Esp. Kongreso en Cambridge, okazis la unua faka kunsido de esperantaj kuracistoj. Ĉeestis 16 kuracistoj. Prezidis Prof. Dr. Dor el Lyon, sekretariis Dr. S. Whitaker el Liverpool. Oni priparolis diversajn organizajn demandojn, interalie la eblecon de eldonado de esperanta-medicina ĵurnalo. Laŭ propono de Dr. A. Wizel el Warszawa oni petis Prof. Dor, ke li turnu sin al la konata franca medicina ĵurnalo „Semaine Médicale“ kun propono enkonduki esperantajn tradukojn de ĉiuj artikoloj en sian tekston. Dr. W. Robin el Warszawa subtenis ideon de propra ĵurnalo.

Prof. Dor ricevis de la redakcio de „Semaine Médicale“ respondon, ke ĝi volonte konsentus plenumi nian deziron, sed post tuja enpago de 35 000 fr. frankoj por la unua jaro Kompreneble tio estis por ni tute neebla, ĉar ni ne estis ankoraŭ organizitaj kaj ne posedis eĉ unu frankon.

En Novembro 1907 aperis nova provo. Dr. Mikołajski el Lwów, redaktinta tiam polan socia-medicinan ĵurnalon „Głos lekarzy“ (Voĉo de Kuracistoj), entreprenis jenan aranĝon: li kolektis nomojn de Esperantaj kuracistoj laŭ la „Jarlibro esperantista“ kaj dissendis al la kuracistoj esperantaj, disĵetitaj en la tuta mondo, alvokon, en kiu li proponis eldonadi „Internacian Korespondon de Kuracistoj“ en la teksto de lia ĵurnalo.

Sed kvankam „la propono de Dr. Mikołajski estis ĝenerale tre favore akceptita, tamen la nombro de aprobintoj ne sufiĉis por certigi pli ampleksan publikigaĵon“ (v. „Voĉo de Kur.“ 1908 No 1).

Malgraŭ tio post kelkaj monatoj Dr. Mikołajski komencis eldonadi la „Voĉon de Kuracistoj“, kiel apartan aldonon esperantan al sia ĵurnalo, „malgrandan, sed kiu povus esti pli grandigita, se ne mankos kunlaborantoj kaj se tiu unua provo de la enkonduko de esp. korespondado en naciajn ĵurnalojn kuracistajn sin montros vivopova“ (v. „Voĉo de Kur.“ 1908 No 1).

La ĵurnalo estis tre bona kaj sperte redaktita; ni vidas jam en unuaj numeroj interesajn artikolojn, alvokojn, korespondaĵojn, enketojn. El la lastaj distingiĝas „enketo pri profesia sekreto de kuracistoj“.

Iom post iom el ĉiuj partoj de l' mondo aŭdiĝis voĉoj de esperantaj kuracistoj, kiuj fervore subtenadis la novan ĵurnalon kaj alsendadis siajn opiniojn, proponojn, sciencajn resumojn k. t. p. Precipe ekinteresiĝis rusaj kolegoj (Dr. Ŝidlovskij, Priv. Doc. Kabanov, Dr. Grinfeld), rumanaj kolegoj (Dr. G. Robin, Dr. Kimel), hispanaj (Dr. Rogelio Pérez Domingo) kaj usonaj (Dr. Kenneth W. Millican).

Sed jam en la No 5 de „Voĉo de Kur.“ 1908 Dr. Mikołajski alvenas al la konkludo, ke „*estas necesa organizo de esp. kuracistoj*, ĉar unuiĝo ebligas pli efikan agadon, donos al ni forton, permesos dispartigi la laboron laŭ certa plano“. La organizo, laŭ opinio de Dr. Mikołajski, estas necesa ankaŭ por la pliutila redaktado de la esperanta-medicina ĵurnalo kaj por la plirapida enkonduko de Esperanto en Internaciajn Medicinajn Kongresojn.

En la sekvanta numero de „Voĉo de Kur.“ (No 6, 1908) aperis artikolo de Dr. W. Robin-Warszawa s. t. „Organizo de kuracistoj esperantistoj“. La aŭtoro diras, ke „sen fortika organizado nia afero inter la kuracistaro neniam prosperos, sed ĉiam staros en la sama loko“. Li proponas tuj fondi la „Universalan Kuracistan Asocion“, kies celo estus plifaciligi la rilatojn inter la tutmonda kuracistaro; la oficiala organo estu la „Voĉo de Kur.“; en ĉiu urbo estu elektitaj delegitoj-kuracistoj, kiuj devus respondi al leteroj, devus helpi al fremdaj kolegoj, vizitontaj iliajn urbojn k. t. p.

La baldaŭ okazonta IV-a Universala Esperanto-Kongreso en Dresden pridiskutis la supran projekton de Dr. W. Robin dum la fakaj kuracistaj kunsidoj kaj plene ĝin *akceptis*. Ĉeestis 23 kuracistoj. Prezidis Prof. Dr. Dor, sekretariis Dr. Leono Zamenhof. La projekto de nova organizo estis akceptita dank' al subteno de Dr. Leono Zamenhof, Priv. Doc. Kabanov kaj Dr. Ŝidlovskij. Estis aprobita ankaŭ la regularo de la nova organizacio, kiu ricevis la nomon de „Tutmonda Esperanta Kuracista Asocio“ (=T. E. K. A.).

Kiel unua prezidanto estis elektita Prof. Dr. H. Dor-Lyon; Vicprezidantoj: Dr. Mybs-Altona kaj Dr. S. Whitaker-Liverpool; Kasisto: Prof. Dr. Soulier-Lyon; sekretario: Dr. S. Mikołajski-Lwów. Pro la rifuzo de Dr. Mikołajski, sekretario fariĝis Dr. W. Robin-Warszawa. Oficiala organo: „Voĉo de Kur.“. Honora Prezidanto: Dr. L. L. Zamenhof-Warszawa. Honoraj Membroj: Prof. Dr. Bergonié-Bordeaux; Prof. Dr. Bouchard-Paris; Prof. Dr. A. Broca-Paris; Prof. Dr. Gariel-Paris; Prof. Dr. Charles Richet-Paris; Prof. R. de Saussure-Genève kaj Prof. Dr. Vierordt-Tübingen. Honora Konsulo: Dr. Leono Zamenhof-Warszawa.

Jen la mallonga *regularo* de la T. E. K. A.: 1) La T. E. K. A. havas kiel celon praktikajn interrilatojn inter ĉiulandaj esperantaj

kuracistoj 2) Membro de T. E. K. A. povas esti ĉiu kuracisto kotizanta 2 Sm., pagatajn en la komenco de ĉiu jaro. Krom tio T. E. K. A. povas elekti honorajn membrojn, kiuj pagas nenian kotizaĵon 3) Ĉiu membro de T. E. K. A. subtenas la asociojn en ĉiuj demandoj kuracistaj 4) La membroj de la Asocio ricevas senpage la oficialan organon de la T. E. K. A., kiu enhavas ĉiujn necesajn sciigojn, tuŝantajn la praktikajn interrilatojn inter kuracistoj 5) La T. E. K. A. havas sian centran organizacion, kiu direktas ĉiujn aferojn de la Asocio 6) La Centra Komitato elektas en ĉiuj landoj po unu aŭ pli konsulojn, kiuj gvidas la tutan agadon en sia lando, elektante reprezentantojn laŭ eblo en ĉiuj urboj kaj kuraclokoj 7) La Centra Komitato konsistas el unu prezidanto, du vicprezidantoj, unu sekretario kaj unu kasisto 8) La elekto de la Centra Komitato okazas ĉiujare en Decembro.

Tiamaniere la *daton de fondo de T. E. K. A. ni povas fiksi je la Aŭgusto 1908.*

Videble la interna organizado de esperantaj kuracistoj estis vere necesa, ĉar la T. E. K. A. de la unua tago de ĝia fondo bonege kreskadis kaj disvolviĝadis. Ni legas en la I-a Raporto de la sekretario: „ĉiutage alvenas aproboj kaj aliĝoj al nia „Asocio“ (v. „Voĉo de Kur.“ 1908 No 9). Post kelka tempo ekzistis jam konsuloj en Francujo (Dr. Vallienne kaj Dr. Artigues), en Anglujo (Dr. Legge kaj Dr. Fuller), en Rusujo (Dr. Ŝidlovskij kaj Dr. Kabanov), en Polujo (Dr. Krukowski), en Aŭstrujo (Dr. Skalkowski), en Svedujo (Dr. Krikort), en Hispanujo (Dr. Pérez kaj Dr. Hita), en Kanado (Dr. Brossard), en Germanujo (Dr. Mybs), en Rumanujo (Dr. G. Robin kaj Dr. Kanner), en Unuigitaj Ŝtatoj Amerikaj (Dr. Millican), en Japanujo (Dr. Tsukimoto), en Alĝerio (Dr. Corcellet), en Azia Turkujo (Dr. Stamatiadis). Estis fondita „Studenta Sekcio“ sub gvidado de sekretario Badert-Tours.

En la No 2 de „Voĉo de Kur.“ 1909 Dr. Mikołajski skribas: „Pro manko da spaco mi ne povas detale raporti pri grandioza progresado de Esperanto en ĉiulanda kuracistaro. Ni konfesas malkaŝe, ke precipe rapida kresko de T. E. K. A. superis *niajn* esperojn“

En la komenco de 1909 la T. E. K. A. kalkulis 370 *pagantajn* anojn. Eble dank' al tio la „Voĉo de Kur.“ en 1909 *iel rapide* disvolviĝis, ke Dr. Mikołajski skribas en No 4—1909: „Nia revuo fariĝas jam tro malvasta kaj ne povas enpreni tutan materialon, alvenantan de diversaj landoj, kvankam ni pligrandigis duoble amplekson de la gazeto“. „La batalado progresas sukcese; en niaj vicoj ni salutas precipe novajn naciajn grupojn: svedan, hungaran, ĉeĥan; la aroj de kunlaborantoj rusaj, germanaj, francaj, polaj, amerikaj, hispanaj ĉiam pligrandiĝas.“

En 1909 estis fondita la „Tutrusa Esp. Kuracista Societo“ (T. E. K. S.), kiel filio de T. E. K. A., kiu fariĝis poste meritplena en la propagando inter rusaj kolegoj.

En 1909 aperis la *1-a* „Jarlibro de T. E. K. A.“, kiel donaco al nia Asocio de Dr. A. Thalwißer-Kötschenbroda. Ĝi estas bela libreto, enhavas portreton de nia Majstro, antaŭparolon de la eldonejo, antaŭparolon de Dr. L. L. Zamenhof, leteron de Prof. Dr. Dor, raporton de Dr. W. Robin, regularon de la T. E. K. A., nomaron de la Centra Komitato kaj de Honoraj Membroj, nomaron de 19 landaj Konsuloj, nomaron de 41 Reprezentantoj en diversaj urboj, nomaron de T. E. K. A.-anoj (428) kun precizaj adresoj, artikolon de So Moynier „Esp. kaj la Ruĝa Kruco“, artikolon de Dr. Fr. Uhlmann „Pri medicina terminologio“, tabelon de naciaj monunuoj kaj 32 paĝojn de anoncoj. (Daŭrigo sekvos).

ESPERANTOLOGIO

KAJ

INTERNACIA TERMINOLOGIO

Priresponda redaktisto kaj adreso de la redakitejo: *Eugen Wüster, Berlin-Charlottenburg, Berliner Str. 23, Germanio.*

Redaktisto-korespondanto: Referendario *Erwin Stolpe.*

La artikoloj ordinare estas kontrolitaj de la specialistaj konsilantoj de la redaktisto.

Pro teknikaj kaŭzoj ne estas eble, ke la redakitejo ricevas presprovaĵojn. Ĝia respondecado estas konforme limita.

Tutlingvo.

Principoj de transskribo de substantivoj el la latina, greka kaj hebrea lingvoj en Esperanton.

Eliritaj el la uzata lingvo kun speciala konsidero de la modeloj de *Zamenhof*.
(Elĉerpaĵo el *Wüster*, Enciklopedia Vortaro de Esperanto.)

Antaŭnoto:

La scienca lingvaĵo abundas de vortelementoj ĉerpitaj el la latina kaj greka lingvoj. Antaŭ ol starigi en Esp-o iom plenajn nomenklatureojn do necesas, akordiĝi pri unueca maniero de transskribo. Ĝis nun oni ne sekvis firmajn principojn, nek pri la propraj nek pri la komunaj nomoj; sintezaj studoj preskaŭ tute mankas.

La ĉi-suba studo celas formuli la principojn implicitajn de la ekzistanta lingvo Esp-o. Ofte en tiu krudmaterialo de formoj malakordoj estas konstateblaj. Tiam necesas decidiĝi pri unu el la elekteblaj principoj kaj estonte pri novaj formitaĵoj sekvi nur ĝin; tiel la nombro de la esceptoj restos limita. La principoj de transskribo tiel konstatitaj ne estas ĉiel egalaj ĉe la propraj kaj ĉe la komunaj nomoj; tio almenaŭ havas la bonaĵon, ke iafoje sinonimoj estas evitataj (*Adoniso—adonido*).

(Red.)

I. Propraj Nomoj.

ĜENERALAĴOJ KAJ UNUOPAJ SONOJ.

1. La uzo de la asimilita formo de propraj nomoj estas nedeviga. Flanke de la enlingvigitaj nomoj povas esti uzataj

ankaŭ neasimilitaj; kiujn oni entekste plej bone diferencigas de la esp-af lingveroj per kursiva preso.

2. Por la asimilitaj propraj nomoj fonetika-grafika internacieco modernlingva estas konsiderata kiel pli grava ol etimologia fidelo.

3. Tial nemodernaj nomoj transskribitaj en la latinan lingvon — precipe temas pri grekaj kaj hebreaj — estas esperantigataj laŭ tiu transskribo. Transskribo de grekaj literoj: *ai* kaj *oi* = *e*, *ei* = *i* kaj iafoj = *e*; *k* antaŭ grekaj vokaloj, transskribendaj per *e* aŭ *i*, = *e*, *h* = *k*. Transskribo de latinaj literoj: *c* antaŭ *e*, *i*, *y* = *c* (v. 2), *ch* = *k*, *x* = *ks*.

4. Intervokala *s* nacilingva fariĝas *z*; sed nur, se la *s* estas sentata kiel ero de la sama etimologia radiko kiel la antaŭiranta vokalo*). Ĉekonsonanta *s* estas transskribata: a) en kazo de libero per *s* (ekz. *-ism-* kaj ne *-izm-*); b) kiam jam la naturo de la alia(j) konsonanto(j) postulas determinitan prononcon, konforme al tiu neevitebla prononco (*zd*, sed *st*; *x* ĉiam per *ks*; ktp.).

5. Duoblaj konsonantoj estas evitataj.

6. La radikfinaĵoj estas nek modifataj nek ellasataj escepte la radikfinaĵon *-in* (v. malsupre).

7. Ĝenerala regulo pri la (gramatika) finaĵo de grekaj-latinaj nomoj:

Se la genitivo havas la saman nombron de silaboj kiel la nominativo (*egalsilabaj vortoj*), estas transskribata la senfinaĵa nominativo (ĉe formoj je *-a* la genitivo: *Marko*, sed *Circo*). La greka finaĵo *-eos* ĉe tio estas konsiderata kiel unusilaba, ĉar ĝi respondas al la latina finaĵo *-is*.

Se la genitivo havas unu silabon pli (*neegalsilabaj vortoj*) estas transskribata: a) ordinare la kunfinaĵa nominativo; b) escepte la senfinaĵa genitivo en kelkaj kazoj de la III-a Deklinacio (*-o*, *-x B*, *-ens*; v. malsupre).

RADIKFINAĴO *-in*.

1. Nomo de persono nacilingve finiĝanta per *-in* (sen postsekvanta vokalo) estas transskribata kun *-en*. Ekz-oj: *Augusteno*, *Celesteno*, *Floreno*, *Justeno*, *Konstantino*, *Longeno*, *Marten^zo*, *Sabeno*, *Valenten^zo*, *Tarkveno*; *jakobeno*, *mamerten^o*. Escepto: *Armino* (pro *armeno*).

2. En aliaj nomoj *-in* estas konservata. Ekz-oj: *Katilino*, *Mesalino*; *Apenin^zoj*.

*) Ekz-o por ambaŭ kazoj estas la komuna nomo *pleziosaŭro*, transskribo de *L. Plesiosaurus*. Ankaŭ ĝia *F* ekvivalento estas prononcata ...*z*...*s*...

GRAMATIKAJ FINAĴOJ.

I-a Deklinacio Latina.

Gr, L -e, -a

(genitivo: Gr, L -es resp. Gr. -as, L -ae).

A. Se ...-e aŭ ...-a estas virina nomo, al kiu respondas ekzistanta vira formo, ĝi estas tradukata per aldono de -ino al la vira radiko. Ekz-oj: *Augustenino*, *Klaŭdin²o*, *Ksantipino*,

B. Se ne estas tiel, -e kaj -a estas forstrekataj:

1. En klasikaj nomoj. Ekz-oj: *Afrodito*, *Agrikolo*, *Amalteo*, *Amfitrito*, *Andromako*, *Antigono*, *Aretuzo*, *Ariadno*, *Aspazio*, *Astarto*, *Cibelo*, *Cino*, *Circo*, *Dafno*, *Dian²o*, *Elektr²o*, *Eŭridico*, *Eŭterpo*, *Fedro*, *Filomelo*, *Frin²o*, *Hebo*, *Hekat²o*, *He-kub²o*, *Heleno*, *Hero*, *Ifigeni²o*, *Kaliopo*, *Kasandro*, *Kasiopeo*, *Katilino*, *Kleopatro*, *Klitemnestr²o*, *Kreuz²o*, *Latono*, *Ledo*, *Let²o*, *Leŭkoteo*, *Lidio*, *Melpomeno*, *Niobo*, *Penelopo*, *Pente-zileo*, *Persefono*, *Polihimnio*, *Prozerpino*, *Scevolo*, *Semelo*, *Seneko*, *Silo*. Escepto: *Ateneo* (pro *Aten²o* = urbo).

2. En hebreaj nomoj: a) -a (genitivo: Gr -as, L -ae). Ekz-oj: *Ano* (...nn²...), *Ev²o*, *Magdaleno*, *Mari²o*, *Marto*, *Saro*; b) -e. Ekz-o: *Salomo*.

Gr L -as

(genitivo: Gr -u aŭ -a, L -ae)

estas forstrekata:

1. En klasikaj nomoj. Ekz-oj: *Anaksagoro*, *Andreo*, *Aŭgio*, *Boreo*, *Eneo*, *Epaminondo*, *Fidio*, *Leonido*, *Mido*, *Paŭzanio*, *Pitagoro*, *Protagoro*, *Skopo*, *Tirezio*; *Eŭroto*.

2. En hebreaj nomoj: a) post *i* kaj *j*. Ekz-oj: *Ananio*, *Elio*, *Jeremio*, *Malakio*, *Matio*, *Mesi¹o*, *Nehemio*, *Tobi²o*, *Urrio*, *Zakario*; *Jezajo*; b) post konsonantoj. Ekz-oj: *Barnabo*, *Jono*, *Tomo* (kun *t-ismo*); escepto: *Judas²o*, (pro *jud^{III}o*)

Gr -es, L -es aŭ -a

(genitivo: -u resp. -ae)

estas forstrekata. Ekz-o: *Hermo*.

II-a Deklinacio Latina.

Gr -os, L -us (sen antaŭiranta *e* aŭ *i*)

(genitivo: -u resp. -i)

estas forstrekataj. Ekz-oj: *Adrast²o*, *Agezilao*, *Ahasvero*, *Aki-noo*, *Anselmo*, *Antinoo*, *Ciro*, *Remo*, *Romulo* ktp.

Gr -e(i)os, L -eus

(genitivo: -e(i)u resp. -i)

estas anstataŭata per -e. Ekz-o: *Alfeo*.

Gr L -eus

(genitivo: -eos resp. -ei)

estas anstataŭata per -e. Ekz-o: *Atre²o*.

Gr -ios, L -ius
(genitivo: -iu resp. -ii)

estas forstrekataj; *t* antaŭ tiu finaĵo fariĝas *c*, -in fariĝas -en (v. supre, ankaŭ pri la esc.). Ekz-oj: *Alekso*, *Aloizo*, *Ambrozo*, *Anastazo*, *Anton^o*, *Armino*, *Asklepo* (*Eskulapo*), *Atanazo*, *Aŭrelo*, *Bazil^o*, *Blazo*, *Bonifaco*, *Cecilo*, *Dezidero*, *Eŭgeno*, *Eŭzebo*, *Fabrico*, *Flavo*, *Gregoro*, *Hilaro*, *Horaco*, *Ignaco*, *Kaso*, *Klaŭd^o*, *Konfuco*, *Konstanco*, *Kornelo*, *Livo*, *Lukreco*, *Maro*, *Maŭric^o*, *Pankracio*, *Plino*, *Ponco*, *Semprono*, *Sulpico*, *Svetono*, *Tarkveno*, *Teodozo*, *Terenco*, *Tomazo*, *Venanco*, *Virgilo*.

Gr -ros, L -er
(genitivo: -ru resp. -ri)

estas anstataŭata per -r. Ekz-o: *Aleksandr^o*.

III-a Deklinacio Latina.

A. Egalsilabaj.

Gr L -es
(genitivo: -u, -us aŭ -eus resp. -is)

estas forstrekata. Ekz-oj: *Agatoklo*, *Akemenio*, *Akilo* (...*h^z*...), *Alcibiado*, *Anaksimeno*, *Apelo*, *Aristido*, *Aristofano*, *Aristotelo*, *Arkimedo*, *Artaferno*, *Artakserkso* (*Kserkso*), *Astiago*, *Booto*, *Damoklo*, *Demosteno*, *Diogen^o*, *Diomedo*, *Empedoklo*, *Heraklo* (*Herkul^o*), *Herodo*, *Hieroklo*, *Histaspo*, *Johan^o*, *Orest^o*, *Palamed^o*, *Periklo*, *Pilad^o*, *Temistoklo*, *Tiest^o*, *Ulis^o*; *Hidaspo*.

Gr L -es
(genitivo: -eos resp. -is)

estas forstrekata. Ekz-o: *Aro*.

Gr L -is
(genitivo: -eos resp. -is aŭ -eos)

estas forstrekata. Ekz-oj: *Katibdo* (*H^z*...), *Nemez^o*; *Sao*, *Sibaro*, kun mallongigo de la radiko: *Adrianoplo*, *Konstantinoplo*, *Naplo*, *Sebastoplo*, *Triplo*.

B. Neegalsilabaj.

1. finiĝantaj per vokalo.

Gr -on, L -o
(genitivo: -onos aŭ -ontos resp. -onis)

estas anstataŭata per -on. Ekz-oj: *Agamemnon^o*, *Akerono*, (...*h^z*...), *Anakreono*, *Ciceron^o*, *Didon^o*, *Drakon^o*, *Junono*, *Katon^o*, *Ksenofono*, *Leono*, *Nazono*, *Neron^o*, *Otono*, *Palemono*, *Pizono*, *Platono*, *Pluton^o*, *Scipion^o*, *Telamon^o*, *Varono*.

Gr -on, L -o
(genitivo: -onos resp. -inis)

estas forstrekata en *Apolo* (escepto de la ĝenerala regulo 7: pro *Apolono* = *Apollonius*).

2. finiĝantaj per konsonanto(j).

(Ili estas alfabeto orditaj laŭ la lasta konsonanto kaj ties transskribo.)

L -er

(sen responda genitivo)

en *Jupiter^zo*.

Gr L -or

(genitivo: -oros resp. -oris)

estas konservata. Ekz-o: *Hektor^zo*.

s perdiĝanta ĉe la latina genitivo:

Gr L -s

(genitivo: -oos resp. -ois)

estas konservata. Ekz-oj: *Eoso*, *Minos^zo*.

Gr, L -x (= -ks)

A. estas konservata en viraj nomoj. Ekz-oj:

1. (genitivo L -gis) *Ambiorikso*, *Vercingetorikso*.2. (genitivo -kos resp. -cis) *Ajaks^zo*, *Felikso*, *Feniks^{ll}o*, *Polukso*.B. estas anstataŭata per -c (escepto de la ĝenerala regulo 7) en inaj nomoj. Ekz-o: *Beatrico*.

Gr L -ps

(genitivo: -pos resp. -pis)

estas konservata. Ekz-oj: *Cekropso*, *Meropso*, *Pelopso*.

s anstataŭata ĉe la latina genitivo:

Gr L -s

(genitivo: -dos resp. -dis)

estas konservata. Ekz-oj: *Adoniso*, *Anakarsiso*, *Apiso*, *Artemiso*, *Baŭciso*, *Iris^zo*, *Iziso*, *Palaso*, *Pariso*, *Semiramiso*, *Serapiso*, *Temiso*, *Tespiso*, *Tetiso*; *Atlantiso*, *Aŭliso*, *Fociso*, *Memfiso*, *Tiberiaso* (Zamenhof-aj esceptoj: *Aŭlido* por *Aŭliso*, *Taŭrido* por *Taŭr-io*).

Gr L -s

(genitivo: -nos resp. -nis)

estas konservata. Ekz-oj: *Eleŭziso*, *Salamiso*.

L -s

(genitivo: -ris)

estas konservata. Ekz-o: *Cereso*.

L -us

(genitivo: -eris)

estas konservata. Ekz-o: *Venuso*.

Gr L -s (sen antaŭiranta n)

(genitivo: -tos resp. -tis)

estas konservata. Ekz-oj: *Eroso*, *Mecenaso* (z: ...to), *Neposo*, *Taleso*.

Gr L -x (= ks)
(genitivo: -ktos resp. -ctis)

estas konservata. Ekz-o: *Astianakso*.

L -ens
(genitivo: -entis)

estas anstataŭata per -ent (escepto de la ĝenerala regulo 7).
Ekz-oj: *Inocento, Klemento, Vincenzo*.

Gr L -s
(genitivo: -ntos resp. -ntis)

estas konservata. Ekz-o: *Atlaso, Biaso, Kalkaso*.

LITERATURO.

Rhodes, English-Esperanto Dictionary (Londono 1908), p. 513/544.

* * *, Pri la propra nomi (artikolo en la ida gazeto „Progreso“ 1908, p. 401/402).

Moch, Pri la transskribo de la propraj nomoj (Parizo 1910). Kun ampleksa listo de pluaj bibliografiaj referencoj sur p. 33/34 (tiuj indikoj ne estas ripetitaj ĉi tie).

Christaller, Propraj Nomoj en Esperanto (*Leipzig* 1911).

Chavet/Warnier, Dictionnaire Français-Esperanto (Parizo 1911), p. 271/278.

Meazzini, Dizionario Italiano-Esperanto (*Livorno* 1912), p. 407/437.

„*Novo Vocabolario Esperanto-Italiano* (*S. Vito* 1922), p. 85/106.

Fulcher/Long, English-Esperanto Dictionary (Londono 1921), p. 323/337.

Pri transskribo (de personaj nomoj).

En recenzo „English-Esperanto Dictionary by Fulcher and Long“ de prof-o *J. Meazzini* en la gazeto *L'Esperanto*, decembro 1921 (Adreso: *L'Esperanto*, *S. Vito al Tagliamento*, Italio).

Fakoj.

40

Pri fondo de lingvosciencia sekcio.

Mi ne povis legi ankoraŭ, ke lingvosciencia sekcio estas formita en I. S. A.

Tamen, se ne estas, ni devus ĝin formi. Superflue estas diskuti pri ĝia neceseco. La filologoj kaj literatur-historiistoj, membroj de l' Asocio, kiom ajn ili estus, povos labori en la kadroj de l' Asocio nur, se ili organizos inter si sian laboron.

Per kelkaj vortoj mi proponos manieron kaj metodon de tiu laboro.

Unue estos bezone, ke ekzistu unu centra persono de tiu speciale, al kiu la filologoj aŭ literaturhistoriistoj, membroj de l' Asocio, anoncos sin. Tiu ĉi centra persono estos gvidanto, sekretario (la titolo ne estas grava), de la sekcio. Pli pezan organizon ni ne bezonas.

Tiu ĉi centra persono, kiu devus laŭeble loĝi plej proksime al la redakcio de »Internacia Scienca Revuo« (kaj tia povus esti nur germana kamarado-samfakano), formos liston de la sekcianoj kaj ĝin publikos (kun la adresoj) en I. S. R.

Post tiu prepara agado ni komencos nian laboron. Plej taŭga maniero por ĝi estos la cirkuligo de tiel nomataj »rondirantaj kajeroj«.

La gvidanto de la sekcia laboro sendos al la unua sekciano post si (laŭ la numero de la publicota en I. S. R. listo de l' sekcianoj) ĉiumonate folion kun proponata temo aŭ demando por diskuto. La ricevanto donos siajn notojn pri la proponita demando (kompreneble, se li sentos sin kompetenta pri ĝi speciale) kaj forsendos la folion de la rondiranta gazeto al la sekvanta laŭnomara kolego. Li povas siaflanke proponi novan demandon aŭ temon, kiu lin interesas, skribante ĝin sur alian folion. Tiamaniere post rondiro la demandoj kun respondaj notoj kaj klarigoj, faritaj de ĉiuj sekcianoj, revenos al la gvidanta centro. (Unu demando rondiros ĝis sia proponinto, kiu deprenos la kompletan foliaron pri ĝi el la tuto kaj sendos ĝin al la centro; laŭ deziro lia aŭ de aliaj sekcianoj, li povos pluirigi ĝin kune kuu la cetera foliaro, por ke iuj interesatoj povu vidi la notojn ankaŭ de tiuj kolegoj, kiuj skribis post ili.

Tiamaniere ni amasigos materialon krudan el faktoj kaj sciigoj, kiuj klarigas certajn aŭ hipotezajn tezojn en nia sciencobranĉo.

Por unuformeco oni povus presigi per komunaj alsekciaj monhelpoj specialajn foliojn por la rondiranta gazeto laŭ la jena modelo:

I. S. A. — Sekcio filologia.

Temo N.....

Dato de ricevo	Notoj pri la temo	Apartaj notoj	Dato de forsendo
(nomo de l' skribanta sekciano.)		
	(Teksto)		

En »Apartaj notoj« ĉiu povos esprimi dezirojn, konsilojn, avertojn, atentigojn, ktp. pri klarigo de la diskutata temo el speciala vidpunkto aŭ en speciala direkto.

Sur unu folio estu nofoj nur pri unu temo, por ke poste la centro povu formi laŭteme apartajn homogenajn kolektojn.

La folioj estos sendeblaj kiel manuskripto.

Estos pridiskutata ĉiu temo el la regiono de la filologio, folkloro kaj literaturhistorio; ankaŭ la speciala terminaro estos preparata tiamaniere. Ĉar mi kredas, ke per tiu labormetodo ni starigos plej sukcese valoran, fidindan kaj sciencan terminaron de nia specialo. Nur post plena rondiro la centro jam donos liston kun definitivaj formoj de la proponataj terminoj en la ĝeneralan organon de l' Asocio.

Mi esperas, ke ankaŭ la ceteraj sekcioj utiligos kun sukceso nian labormetodon.

Do, nia unua peno estos kolekti krudan materialon de faktoj kaj sciigoj. Kian valoron povus havi tiu ĉi materialo por scienca pristudo — ĉu por ĵeti pli klaran lumon per novaj ekzemploj al jam konataj tezoj, ĉu por eltiri novajn konkludojn — pri tio ne estas nun okazo paroli. Post kiam ni jam estos kolektintaj la materialojn, apartaj sekcianoj, kiuj dezirus prilabori iun pridiskutitan temon en speciala traktaĵo, povos provizore preni el la centro la koncernan foliaron.

Mi kredas, ke precipe en la regiono de la kompara lingvistado kaj de la internacia folkloro ni povos kolekti el diversnaciaj fontoj interesan krudan materialon.

Estos tre oportune, kiam ni komencos nian laboron, se en I. S. R. estos notataj la proponitaj por diskuto en la rondiranta gazeto temoj.

Post kiam ni funkciigos tiel nian sektion, ni pripensos, kiel prezenti nian laboradon al neesperantaj filologoj aŭ filologaj rondoj, interesataj pri tia laboro, altirante ilin al ni. Kiam al ili ekplaĉos tia organizo de komuna laboro sur kampo, kiu estas ilia specialo, kaj kiam al ili ni klarigos, ke la rimedo por partopreni en tiu laboro estas tre simpla kaj rapide akirebla, ni certe gajnos ilin.

Tiam ni povos efektive, per nia serioza apliko de la internacia lingvo, labori per Esperanto por Esperanto.

Sofia, 1922.

At. D. Atanasov.

P.S. — Nun ni atendu, ke laborema centra gvidanto troviĝu kaj sin mem proponu; certe tio ne estos malmolesteco, ĉar en tia afero ordinare la tasko de gvidanto estas pli ŝarĝoporta ol honora.

A. D. A.

Pri la lingvistika terminaro.

40

Artikolo „Lingvistikala terminaro“ de *Nik Jushmanov* en la ida gazeto *Mondo*, oktobro 1922 (Adreso: *Auerbach, Nesenstraße 7, Frankfurt/Main*).

La medicina terminologio.

de d-ro Austerlitz.

(Fino.)

La greka vorto „*Kele*“ signifas hernion, ekz. *enterokele*, *epiplokele*, *cistokele*¹⁾. Sed la „*hidrokele*¹⁾“ ne estas hernio, nur transsudata²⁾ fluidaĵo de la vagina tuniko de testiko.

Malkomprenon kaŭzas ofte la fakto, ke diversaj ideoj, ne apartenantaj unu al la alia, estas samnomaj: „*Gauglion*“ nomiĝas³⁾ la konataj nervaj nodoj⁴⁾, aliparte la surartikaj cistoj. — „*Angina*“ estas la brulumo de faŭko, sed „*angina pectoris*“ premegiteco de koro. „*Cardialgia*“ signifas dolorojn de stomako, rilatante la „*cardia*“-n; „*cardiasthenia*“ signifas malforton de koro. — „*Meconium*“ nomas la akuŝisto: la embrian peĉon, la farmakologisto⁵⁾: la papavo sukron. — „*Salpingitis*“ nomas la ginekologisto⁵⁾ la brulumon de l' utera korno, la otologisto⁶⁾ la brulumon de l' orela korno⁷⁾.

Se oni parolas pri l' amoniako, la leganto nur konkludas helpe de la sekvonta teksto, ĉu la rezino „amoniako“, — aŭ la salamoniako estas komprenenda⁸⁾.

La „*tarsorafio*⁹⁾“ rilatas la palpebron, la „*tarsoklasio*¹⁰⁾“ la piedan tarson. — La „*chorion*“, t. e. la vila kovro¹¹⁾ de l' embrio, neniel apartenas al la „*chorioidea*“ de l' okulo, nek al la „*tela chorioidea*“ de la cerbo.

La „*stafiloplastiko*¹²⁾“ koncernas la „uvulon“, la „*stafilotomio*¹³⁾“ koncernas la „korneon¹⁴⁾“, la „*stafilomikoso*¹⁵⁾“ signifas infekcadon¹⁶⁾ per stafilokokoj.

„*Anthrax*“ estas malsano, kaŭzita per la samnoma bacilo¹⁷⁾; „*anthrakosis*¹⁸⁾“ oni nomas la amasiĝon de karbonpigmento^{18 a)} en pulmoj.

Male, unu patologia aliĝo havas ofte plurajn nomojn, kiel montras la patologia anatomio; ĉar la „*sarkoma*¹⁸⁾ *polyposum uteri*“ aŭ „*sarkoma botiroides*^{18 b)}“ aŭ „*sarkoma phyllodes*“, fine la „*sarkoma hydropicum papillave*“ koncernas unu saman ideon.

Ekzistas kelkaj nepraktikaj nomoj rilate kolektajn ideojn, kies kadroj estas tro etendebaj. Ekzemple, la vorto, „*limfomo*¹⁹⁾“ signifas pligrandiĝon de limfoglandoj, estiĝintan pro la plej mal-samaj kaŭzoj.

„*Parenhimo*“ signifas la specifan histon de glandaj organoj — male al²⁰⁾ la intersticaj²¹⁾ histoj. Do oni povas paroli pri parenhimo aŭ parenhima brulumo de la hepato aŭ de la renoj, sed neniel de l' utero. La vorto „*parenhimo*“ devenas de greka *parenheō* = enverŝi, laŭ la malnova opinio, ke la vejnoj enverŝas la specifan substancon de glandoj en la organon.

La klinika terminologio svarmas de nomiĝoj²²⁾, kies genezo estas tre longdevena kaj nin ofte ridigas per sia naiveco. Jen la „*ikteruso*²³⁾“, la flavmalsano, ricevis la nomon de la birdo

ikteros, ĉar ĉe lia vido la flavmalsano — laŭ Plinius²⁴) — tuj ĉesas. — La „alopecion“ oni povas danki al la vulpo *alopeks*, ĉar inter ili — laŭdire — multaj estas senharaj. La „sikoso²⁵)“ (*sycosis*) devenas de *sikon* = *figo*, ĉar la malsaniĝinta haŭto tre similas al la grajna internaĵo de la figo. — La emeco de gravedulinoj je specialaj manĝaĵoj, la „*pica gravidarum*“, devenas de *pigo* (latine: *pica*), ĉar li same englutas ĉiuspecajn aĵojn.

Neniel delikata estas la nomo „skrofolo“, deveninta de *scrofa* = porko, ĉar la ŝvelintaj kolo- kaj makzelglandoj memorigas la porkokapon. — La partojn de tenio nomi „*proglottis*“, do similigi al la langopinto, — estas same kuraĝa²⁶), kiel nomi la sublangajn, cistajn ŝvelaĵojn „*ranula*“, do „raneto“.

Kelkaj teknikaj terminoj pruvas, ke la nomintaj aŭtoroj ne estis lertaj latinoj²⁷) aŭ grekoj. La vorto „*panaritium*“ estas malkorekte kreita anstataŭ „*paronychium*“ = „apud la ungo“; la haŭtmalsano „*akne*“ devas esti „*akme*“-pinto. — La brulumo de orela tamburo „*myringitis*“ estas absurdaĵo, ĉar „*meninx*“, sed ne „*myrinx*“ signifas la tamburan membranon.

Aparte mi volas primemori la anarĥion kiu regadas sur la teritorio de nia kuracilaro, ĉar ĝi havas pli seriozajn gravecon kaj signifon. Mi ignoras la kulpojn de la estinteco kaj donas „*salvus konduktus*“-on²⁸) al „karbolo“, kiu ne estas „karba oleo“ (*carbo* + *oleum*), — same al „ksilolo²⁹)“, kiu ne estas „ligna oleo“ (*xylon* + *oleum*), — mi preterlasas la „aldehidon“, kiu estas kuraĝa mallongigo de „*alkohol dehydrogenatus*“, kaj la *salmiak*-on³⁰), kiu estas dunaskita karikaturo de la vortoj „*sal*“ kaj „*ammoniak*“³¹). Sed senkondiĉe estas kondamnindaj la atencoj de kelkaj ĥemiaj kaj farmaciaj fabrikantoj, faritaj kontraŭ la farmakologia nomenklatur.

„Kuracilojn“ hodiaŭ ĉiuj, eĉ analfabetuloj³²) fabrikas kaj, nominte ilin per plej absurdaj sed bele sonantaj nomoj, portas al la foiro; ili supersutas la skribtablon de kuracistoj per aro da laŭdkantoj, laŭ kiuj la kuracilo estas vera, admirinda panaceo kontraŭ ĉiuj elpenseblaj malsanoj. Sed tamen nur la tri vortoj videblaj sur la kovrilo diras la veron: Specimeno sen valoro!

Preskaŭ ĉiutage oni forsendas aregon da plej neeblaj kuraciloj, kaj tial tute prava estas prof. Javorski*) dirante, ke „hodiaŭ estas pli malfacile eltrovi nomon de kuracilo, ol la kuracilon mem“.

Por doni gustumprovaĵon de la kuracilaj specialaĵoj, sekvas la jenaj:

Nervotrankviligiloj: *Neurodin, neurolin, neurofebrin, neuronal, nervol, nervosin, nervogen, nervoform, antinervin, saninervin, neŭridin, neurilla, neurol, neurogen, neurosthenin, neuroton.*

*) Javorski: „Pri malutila influo de la nuntempa direkto en ĥemiaj fabrikoj“ en *Voĉo de Kuracistoj* 1911.

Kontraŭtusiloj: *Tussol, tussin, tussolin, pertussin, contra-tussin, antitussin, tussiculin, tussifugin.*

Kontraŭgonoreaj: *Gonoril, gonorol, gonosan, gonargin, gonoktein, gonostil.*

Kiel videble, tiuj ĉi³³⁾ estas pleje arbitre elpensitaj kaj multoble variitaj³⁴⁾ nomoj, kiuj donas nenian klarigon pri la ĥemia enhavo de la preparato³⁵⁾. Se oni konsideras tiun konglomeraton³⁶⁾ da samsonaj nomoj estas kompreneble, ke iu ĥemiisto, la produktajn konatan sub la nomo „*Alypin*“ konsekvence nomas „*Stolypin*“, ne pripensante, ke li citas la nomon de iama fama rusa ministro!

Denove mi devas pravigi prof.-on *Javorski*, kiu diras, ke hodiaŭ estas ja tute superflue skribi receptojn, ĉar oni ja povas ordoni kontraŭ migreno: *migrenin-on*, kontraŭ kokluŝo: *pertussin-on*, kontraŭ astmo: *astmatol-on*, kontraŭ diabeto: *antidiabetesin-on*, kontraŭ: *asteriosklerozo*³⁷⁾: *antisklerosin-on*; kaj eĉ pri la dozo ne estas zorginda³⁸⁾, ĉar sur la skatolo estas preskribata la dozo kaj la maniero de la uzado. Tial estas tre aprobinda la procedo de kelkaj farmakopeoj, kiuj nomas la kuracilojn ne laŭ ilia efiko aŭ indikacio³⁹⁾, sed pure laŭ la ĥemia kompozicio⁴⁰⁾. La „diuretino“⁴¹⁾ do nomiĝas³⁾ „teobromino natriosalicila“, la „aspirino“⁴²⁾: „acido acetilosalicila“, la „urotropino“⁴³⁾: „heksamedilentetsamino“; ktp.

La de mi citita kaj pritraktita serio de malĝustaj kaj ne-laŭcelaj medicinaj nomoj tute ne estas kompleta; sed mi ne intencis prezenti sendifektan kulparon, nur montri per kelkaj ekzemploj, ke la internacia medicina terminologio urĝe bezonas revidon⁴⁴⁾ kaj plibonigon.

Notoj.

1. Se oni transskribas *kele*, (ne *cele*) necesus skribi ankaŭ *kistokele*; anstataŭ uzi (ĉe neesperantigitaj formoj) tiun esperanta-fonetikan transskribon, ni preferus la ordinaran latinan: do *cistocela* kaj ankaŭ *hydrocele* (ne kun i) kp. 18. — 2. Ni transskribus *transud*; kp. *Transilvanio, afelio*. — 3. Ni preferus: *estas nomataj*; *nom.* estas substantiva radiko. — 4. En Esp-o oni povas diferencigi inter *ganglio* kaj *ganglione*. — 5. ...*logo* aŭ ...*logi-isto*. — 6*. Sed *otolog(o)* aŭ *otologi-isto*. — 7. Ni preferus: *aŭdotubo* (*Bouchard: aŭdada tubo*). — 8. En Esp-o oni plej bone rezervus la radikon *amoniak(o)*, por NH_3 (*salamoniako* = Cl NH_4); la rezinon oni povus nomi *amona gumo*. — 9*. — 10*. Necesus transskribi kun *z*: ...*klario*. — 11. Ni preferus: *korraĵo*. — 12*. — 13*. — 14. Laŭ *Guttmann*, „Medizinische Terminologie“, 10 a kaj 11 a eldono (1919), la vorto havas krome ankaŭ la duan signifon: tranĉado de la uvulo. — 15*. Necesus transskribi kun *z*: ...*ozo*. — 16. infekton. — 17. mikrobo; multaj esp-aj aŭtoroj rezervas la nomon *bacilo* al la genro *Bacillus Cohn*. — 18. Ĉu ne pli bone: *anthracosis sarcoma* (latina transskribo) kp. 1. — 18 a. *karbopigmento*. Temas pri makroskope videbla karbopolvo. — 18 b. *botiroides*? — 19*. — 20. kontraste kun [—], kontraŭmete al. — 21*. Ĉu ne sufiĉus *interspacaj*? — 22. En la klinika terminaro abundas nomoj, ... — 23. iktero. — 24. *Plinius* (L) aŭ *Plino* (E). — 25*. Estus transskribenda kun *z*: *ozo*. — 26. kuraĝe. — 27. latinuloj; *latin(o)* laŭ *Zamenhof* havas la signifon „latina lingvo“. — 28. paspermeson. — 29. *ksileno* laŭ „Nomenklature de Kemio“ (1912). — 30. Sed tiu lasta riproĉo trafas, inter la ses ĉefaj fonto-lingvoj de Esp-o, sola la germanan kaj la italan. — 31. *ammoniacum*. —

32. analfabetoj. — 33. aŭ: *tio*. — 34. variaj, variigitaj, variantaj. — 35. preparaĵo. — 36. Ni preferus: *konglomer-aĵo*. — 37*. — 38. zorginde, zorgende, necese zorgi — 39*. — 40. kompono (Nomenklatur de Kemio, 1912.) — 41*. — 42*. — 43*. — 44. revizion.

Kian konkludon eltiri el la interesa artikolo de s-ro d-ro *Aŭsterlitz* por la medicina terminaro esp-a? La aŭtoro diras en la enkonduko, ke „la konfuzo de la esperanta medicina terminologio“ „nur tiam estos forigata, se oni antaŭe plibonigos la ĝisnunan, pleiparte latin-grekan terminologion.“ —

Estas nia opinio, ke post la internacia adopto de regula terminologia sistemo ekz. por la patologio Esp-o tute aŭtomate sekvos, kiel ĝi povis tute aŭtomate alpreni la internacian nomenklaturon de la organika kemio.

Hodiaŭ tamen la starigo de ĉia esp-a terminaro devas esti regata de ia dualismo: povas esti rifuzataj nek internacie uzataj radikoj, eĉ se ili ne estas sistemaj, nek terminoj, senartifike kunmetitaj el esp-aj vortelementoj (radikoj, afiksoj); en tiu senco sinonimoj ne estas eviteblaj: *pneumonio* kaj *pulma inflamo*. Ne povas esti hodiaŭ la afero de esperantistoj, ŝanĝi la internaciajn radikojn, emancipante sin de la nacilingvaj modeloj.

Tamen la procedo, formi terminojn el esp-aj vortelementoj, jam hodiaŭ iagrade donas eblojn pligrandigi la sistemecon. Oni povas ekz. principe, kiel faris „*Anatomia Vortaro*“ (1905) elimini ĉiujn proprajn nomojn (*L. tuba Eustachii* = *E. aŭdotubo*); cetere ankaŭ tio estas reformado deciuja jam en 1890 en *Basel* de la *Anatomische Gesellschaft*. La plej taŭga rimedo por estigi sistemecon estas la alprenado de taŭgaj sufiksoj; plej da ŝancoj havas *-ito*, en la senco de *inflamo*. Sed se ekz. *-it-* estas akceptita kiel medicina esp-a sufikso, tiam oni devus allasi aŭkaŭ *pulm-ito* flanke de *pneŭmonio* (oni diras ankaŭ ne nur „homer-ido“, sed same „ĉeval-ido“; tute similaj konsideroj konstante trudiĝas ankaŭ en la biologio: *hund-oidoj* — *kanidoj* — *Canidae*). Ni ĝojus, se iuj el niaj kuracistaj legantoj kolektus iom plenan liston pri tiu aŭ alia grupo de analogiaĵoj kaj disponigus al ni referaton.

Cetere nia opinio ĉi-supre esprimita sin rezumas la ŝajne alternativajn opiniojn de d-ro *Uhlmann* („*troflarezo*“; TEKA-jarlibro 1909) kaj de prof-o *Dor* (*hiperosmio*; TEKA-jarlibro 1910).

Ni rekomendas ankaŭ relegi en *Scienca Gazeto* 1915, februara numero la principojn akceptitajn de la gazeto *Kuracisto* kaj la notojn de la lingve tre sperta redakcejo. S. (Red.)

Pri la medicina terminaro.

6₁

Artikolo „Pri la medicina nomenklatur II“ de d-ro *Lantos* en la ida gazeto *Mondo*, aprilo 1922.

Pri la komerca terminaro.

6₅

Artikolo „Defino de kelkaj komercaj terminoj“ (anglaj, sed internacie uzataj) en la gazeto *Esperanto Triumfonta*, 17. sept. 1922.

Pri la geografia terminaro.

9₁

Artikolo „Oficiala Radikaro kaj Landnomaro“ de prof-o *J. Meazzini* en la gazeto *L'Esperanto*, majo 1922 (Adreso: *L'Esperanto*, S. Vito al Tagliamento, Italio). Temas pri la sufikso *-i-*.

BIBLIOGRAFIO.

La nuna stato de la bibliografiaj laboroj esperantaj (novembro 1922).

Antaŭ la milito ekzistis du centrejoj, en kiuj okazis regula registrado de la aperaĵoj en kaj pri Esperanto: la Centra Oficejo Esperantista en Parizo kaj la privata biblioteko de Georgo *Davidov* en *Saratov* (Ruslando).

Tiuj du centrejoj uzis malsamajn sistemojn de klasifiko. La Centra Oficejo uzis la internacian sistemon dekuman de *Dewey* kaj laboris en kontakto kun la Internacia Instituto de Bibliografio en Bruselo. La principojn oni trovas en „Manuel du Répertoire Bibliographique Universel. Extraits limités aux parties plus spécialement applicables à la bibliographie de la langue auxiliaire internationale Esperanto“ (Bruxelles/Paris 1908); por unua informiĝo rigardu p. 15 de la unua numero de *Sc. Revuo* 1922. La katalogoj de la biblioteko de *Davidov* estas aranĝitaj laŭ privata biblioteka sistemo resp. nur laŭ la nomoj de la aŭtoroj.

En la milito la aperigo de libroj kaj la bibliografiaj laboroj ĉesis. Nun la eldonista agado kontentige revigliĝis. Estas necese, ke ankaŭ la bibliografiaj laboroj estu rekomencataj. Tial la redaktejo petis informojn de la Centra Oficejo kaj de la biblioteko en *Saratov*; plue ĝi klopodis interesigi kelkajn samideanojn pri daŭrigo de la laboroj, precipe per persona instigo de la ĉefredaktisto en Helsingfors. Per afablaj sciigoj de s-ro generalo *Sébert* ni estas informitaj ankaŭ pri tiuj bibliografiaj listoj dekumaj, kiuj ankoraŭ ne estas presitaj. Ni sekvigas ĉi-sube liston de la bibliografiaj verkoj jam finitaj:

Dekuma Klasifiko

A. Pri Libroj.

Presitaj estas:

volumo unua (pri libroj de 1887—1903).

volumo deka (pri libroj de 1913).

156 slipoj pri libroj de 1914 (en „Informa Bulteno“, aldonita al „Oficiala Gazeto“).

Manuskripte preskaŭ finitaj estas (mankas nur la alfabetaj kaj metoda tabeloj):

volumoj dua ĝis naŭa (pri libroj de 1904—1912).

Manuskripte komencitaj estas (la kompilinto falis en la milito):

slipoj pri libroj post 1913.

Ph. R.
A. R.
2.51
59.201

B. Pri Gazetoj.

Manuskripte komencitaj estas:
slipoj pri ĉiuj gazetoj eke de la komenco de la esperantista movado.

Biblioteko de Saratov

A. Pri Libroj.

Presitaj estas:
volumo pri libroj de 1888—1911.
volumo pri libroj de 1911—1912 (tiun lastan ni ne vidis mem)

B. Pri Gazetoj.

Presitaj (almenaŭ anoncitaj) estas:
kelkaj nomaroj, de 1889—1913.

C. Pri la Enaĵo de Gazetoj.

Presitaj estas:
kelkaj titolaroj de la tradukaĵoj (ankaŭ libroformaj) el la diversaj naciaj literaturoj.

Krome

Manuskripte finita estas:
indeksa sliparo pri preskaŭ ĉiuj volumoj de „Scienca Revuo“,
kiun farigis por si la redaktisto de la esperantologia rubriko.
Oni intencas rearanĝi ĝin dekume.

Nun pri la stato de la du bibliografiaj centrejoj:

Kun helpo de aliaj esp-istoj la bibliografiaj laboroj ĉe la Centra Oficejo povus esti daŭrigataj. Eĉ la kompetentecon de s-ro generalo *Sébert* la bibliografoj esp-istaj ree povos profiti.

De la Saratov-a biblioteko, nun ŝtata, kontraŭe ni ricevis jenan informon (de la 22a de aŭg. 1922): „... Saratova Esperantistaro bedaŭrinde konstatas, ke post 1915 la katalogo de s-ro Davidov ne estis daŭrigata... Estas dubinde, ke la Saratova esperantista biblioteko kapablus ĝenerale entrepreni kaj eĉ helpi iamaniere al daŭrigo (de la katalogo de Davidov): Ĝi troviĝas mem en situacio de nesufiĉa zorgemo pro absoluta manko de ajnaj rimedoj. Ni petas nur la redaktejon siatempe informi nin pri la eldono de la forte dezirata katalogo... administrantino de Saratova biblioteko de Davidov: *E. Ananjeva*.“ Plue laŭ alvoko de la biblioteko en la ida gazeto „Mondo“ (aŭg./sept. 1922) oni povas konkludi, ke ĝi estas iom idiste infektita.

Ĉe tiu aferstato do la bibliografiaj laboroj povas esti daŭrigataj nur laŭ la dekuma sistemo, kiu konstante disvastiĝas kaj prezentas ekstreman faciligon por ĉiuj posedantoj de iom granda biblioteko.

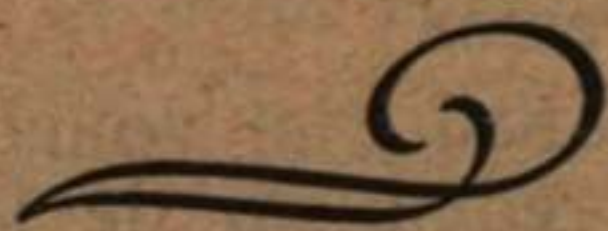
Por ebligi dividon de la laboro, la ankoraŭ ne registrita materialo (tempo de la milito kaj poste) estu distribuata laŭ la

jaro kaj lando de apero. Ni petas tiujn samideanojn, kiuj estas pretaj kunlabori, indiki sian adreson provizore al la redakto de la esperantologia rubriko. Sed ili pripensu, ke bezoniĝas iom zorga atentado de la principoj de la dekuma klasifiko kaj ke ili devas havi sufiĉe komplete sub sia dispono la materialon, kiun ili volas prilabori. Ili bonvolu aldoni informon pri la elektitaj lando kaj jaro(j) de apero kaj pri eventualaj jamaj spertoj.

Ĝis nun donis la certan promeson pri kunlaboro samideanoj el Francio, Germanio, Jugoslavio kaj Nederlando. Se estos sufiĉe da interesatoj, ili povos formi specialan sektion de Scienca Asocio.

11. 22.

(Red.)

SCIENCAJ KONGRESOJ.

I-a Kongreso de Internacia Asocio por Teoria kaj Aplikata Limnologio.

La fonda kunveno, kiu okazis en Kiel de la 2-a ĝis 5-a de aŭgusto 1922, ĉeestis 80 partoprenantoj el la landoj: Ĉeĥoslovaka, dana, esta, finlanda, germana, jugoslava, litova, nederlanda, norvega, pola, sveda kaj svisa.

Krom ĝeneralaj kaj organizaj debatoj, la kongreso prezentis 21 sciencajn paroladojn el ĉiuj partoj de la limnologio, plue montran veturadon sur la dana esplorvaporŝipo „Japetus Steenstrup“ kaj vizitadon de la sveda esplorvaporŝipo „Skagerrak“. La provizora regularo unuanime akceptita pritraktas la celon de la asocio (komp. la Alvokon), la organizon (ekz. ordinaraĵoj, eksterordinaraĵoj kaj honoraj membroj) kaj la reprezentajn organojn, [a) Internacia Komisiono b) Estraro c) Membrarkunveno]. La Estraro valoranta ĝis la proksima kunveno konsistas el: Prof. Dr. Thienemann-Plön (Prezid.); Prof. Dr. Zschokke-Basel (Vicprez.); Dr. Lenz-Plön (Sekret.) kaj Dr. Naumann-Lund (Reprezentanto).

La Internacia Komisiono konsistas el la Estraro kaj la Reprezentantoj, kiuj estas elektataj de la landanoj (por ĉiu lando unu, por plurlingvaj ŝtatoj pluraj). Tiun oficon nuntempe okupas: Hasselmann (por brazila lando); Otterström (dana); Seligo (danziga); Kolkwitz

(germana); Fritsch (angla); Schneider (esta); Järnefelt kaj Häyren (finlanda); Polimanti (itala); Kawamura (japana); Vouk (jugoslava); Kupffer (leta); Kirsch (litova); Redeker (nederlanda); Dahl (norvega); Ruttner (aŭstra); Litynski (pola); Antipa (rumana); Sernov (rusa); Naumann (sveda); Chodat kaj Surbeck (svisa); Langhans kaj Schäfer (Ĉeĥoslovaka); Needham (usona).

Kiel oficialan organon de la Asocio oni elektis la „Archiv für Hydrobiologie“, kiun la membroj rajtas aboni je rabatita prezo. Krom tio la Asocio eldonas en siaj „Verhandlungen“ (=traktaĵoj) oficialan raporton pri po unu kongreso kun ĉiuj temoj kaj traktatoj laŭ plena manuskripto. La unua jarkolekto de tiuj „Verhandlungen“, kiujn ricevas ĉiuj membroj senkoste, entenas do la supre nomitajn 21 paroladojn kaj 10 plurajn, kiuj ne povis esti legataj!

La kotizo por membroj surprize similas al tiu de nia I. S. A. por M. A. kaj diferas laŭ la valuto; tiu, kiu deziras la traktaĵojn pri la unua kongreso, devas pagi duoblan kotizon (por 1922+1923).

La II-a Kongreso okazos de la 23-a ĝis 27-a de aŭgusto 1923 en Basel kaj Luzern (veturado sur „Vierwaldstättersee“).

La membraro atingis intertempe la nombron 250 kaj rekrutiĝas el 25 diversaj ŝtatoj.

La adreso de la Sekretariejo estas: Dr Fr. Lenz, Hydrobiologische Anstalt, Plön, Germanl.

Laŭ presita trilingva raporto (D.)

Rim de l' Redakt. Ni varme rekomendas al ĉiuj niaj legantoj, ke ili atentigu siajn konatulojn al tiu nova fondaĵo, kiu uzas la propagand-eblecon, kiun prezentas nia Revuo kaj nia lingvo.

VIII-a Jarkunveno de Germana Mineralogia Asocio.

La Germana Mineralogia Asocio, kiu formas la okan sektion de la Asocio de Germanaj Natursciencistoj kaj Kuracistoj, havis sian okan jarkunvenon antaŭ tiu de la ĉefasocio de la 14-a ĝis la 16-a de septembro 1922 en Leipzig. Ĉirkaŭ 100 sciencistoj precipe el Germanlando, sed ankaŭ el eksterlando, kunvenis, por aŭdi 28 paroladojn, kiuj pritraktis, krom aliaj temoj, precipe la delikatstrukturen de kristaleca materio, kaj la pergravitan diferenciĝon dum kristaliĝado. Nature ankaŭ okazis priasociaj diskutadoj. Grandan intereson vekis ekspozicioj, parte kun gvidadoj, en ok diversaj partoj.

Aldone okazis kelktaga ekskurso gvidata en la saksan granulitmontaron.

Dr. Mende, Riesa,
kiel ĉeestinto.

Centjara Jubilea Kongreso de Germanaj Natursciencistoj kaj Kuracistoj.

La Jubilea Kongreso, kiu okazis de la 17-a ĝis 24-a de septembro 1922 en Leipzig, estis grandioza manifestacio de la naturscienco kaj medicino! Tion montras jam la nombro

de 8693 partoprenintoj, inter ili 1388 eksterlandanoj. Inter la eksterlandanaro 1294 estis venintaj en Eŭropo, 62 el Azio, 27 el Ameriko, 4 el Afriko kaj 1 el Aŭstralio. Precipe multajn vizitantojn sendis jenaj landoj: ĉeĥoslovaka, aŭstra, svisa, nederlanda, hungara, sveda, ĉirkaŭbaltikaj, pola, rusa, jugoslava, bulgara, rumana kaj itala.

La tuta Asocio de Germanaj Natursciencistoj kaj Kuracistoj dividiĝas, konforme al ĝia nomo, en du ĉefgrupoj, en ĝenerale naturscienca kaj en medicina. La naturscienca ĉefgrupo konsistas el 18 diversaj sekcioj kaj subsekcioj, kaj prezentis al ĝiaj partoprenantoj entute 315 diversajn referatojn kaj paroladojn! Ni nur volas citi la plej gravajn, kiuj estis traktataj en la tutĝeneralaj kunsidoj. Tie parolis:

Prof. Dr. von Laue-Berlin pri: La relativeca teorio en la fiziko.

Prof. Dr. Schlick-Kiel pri: La relativeca teorio en la filozofio.

Prof. Dr. Johannsen-København pri: 100 jaroj da hereda esplorado.

Prof. Dr. Meisenheimer-Leipzig pri: Ekstera aperformo kaj heredado.

Priv. Doc. Dr. Lenz-München pri: La heredologio de la homo.

Prof. Dr. Wo. Ostwald-Leipzig pri: Koloidoj kaj jonoj.

Prof. Dr. Höber-Kiel pri: La efikoj de jonoj al fiziologiaj limteritorioj.

Prof. Dr. Spiro-Basel pri: La efikoj de jonoj al ĉeloj kaj histoj.

Prof. Dr. Walther-Halle pri:
Progreso kaj regreso dum
sinsekvo de geologio.

Prof. Dr. Hellmann-Berlin pri:
La klimato de germanlando.

Dr. Sven Hedin-Stockholm pri:
La montara lando de Tibeto
kaj ĝiaj loĝantoj.

Sammaniere la medicina
ĉefgrupo konsistas el 18 sekcioj
kaj subsekcioj, en kies kun-
venojentute 690 diversaj referatoj
kaj paroladoj estis prezentataj.
La plej gravaj paroladoj de tiu
ĉefgrupo — sammaniere trakt-
itaj dm ĝeneralaj kunsidoj —
estis jenaj:

Prof. Mayer-Hamburg pri: La
nova tripanosomkuracilo
„Bayer 205“.

Winterstein-Rostock pri: Fizio-
logio de la mortintrigideco.

Fischer-Giessen pri: Psikiatrio
kaj interna sekreciado.

Kelkaj parolantoj pri: Ulcus
duodeni.

Wintz-Erlangen pri: Efiko de
ovarua surradiado al la intern-
sekrecia sistemo.

Kelkaj parolantoj pri: Malutiloj
per rentgenaj radioj.

Kossel-Heidelberg pri: Fizio-
logia transformigo de albu-
menoj.

Knoop-Freiburg pri: Oksidiga
malkonstruo kaj reciproka
transformo de la ĉefnutraĵoj.

Held-Leipzig pri: La anatomia
fundamento de la Vestibularis-
funkcioj.

Magnus-Utrecht pri: Funkcioj
de la labirinto.

Wittmaack-Jena pri: Funkcia
signifo de la neŭroepitelio en
labirinto.

Flechsigt-Leipzig pri: La lok-
fiksigo de la spiritaĵoj.

Estas superflue diri, ke amaso
da ekspozicioj, elmontradoj kaj
ekskursoj estis ligataj kun tiu
grava kongreso. Serio de
sciencaj asocioj havis siajn
alligitajn kunvenojn; du novaj
fandiĝis en Leipzig: Prikoloida
Asocio kaj Germana Sejsmo-
logia Asocio.

Estas bedaŭrinde, ke la unua
kajero de nia Int. Sc. Revuo kun
la noto pri la „Jahrhundert-
tagung Deutscher Naturforscher
und Ärzte“ (pĝ. 31) aperis tro
malfrue por ke ni estus pov-
intaj aranĝi esperantistan kun-
venon kaj poresperantan pro-
pagandon. Ankaŭ la nuna em-
bria stato de nia I.S.A. ne jam
permesis oficialan reprezent-
adon!

Tamen la subskribinto suk-
cesis minimume fari ion. Kvan-
kam li nur hazarde renkontis
kelkajn samideanojn kaj kun-
membrojn kaj ne povis organizi
propran kunvenon, li povis ĉe-
esti la kongreson kiel oficiala
reprezentanto de Int. Sc. Revuo
kaj ricevis la oficialan permeson
al disdonado de 2000 german-
lingvaj represoĵoj de la artikolo
„La Haoso“ el la unua kajero
de nia Revuo. Ni esperu, ke
tiu semado donu post iu tempo
siajn fruktojn!

Espereble ni povas fari ofi-
cialan kaj pli intensan propa-
gandon dum la proksima kon-
greso.

Dr Döhler,
kiel ĉeestinto.

OFICIALAJ SCIIGOJ DE INTERNACIA SCIENCA ASOCIO.

Dua kaj tria centoj de membroj pagintaj:

101. s-ino Poszler, Cluj	149. Roome, Sheffield
102. Dr Schacht, Czernowitz	150. Univ. Doc Dr Fadenhecht, Sofia
103. Wagner, Sibiu	151. adv. Hristev, Sofia
104. ing. Hakansson, Ulriksdal	152. Kolev, Sofia
105. Anastassiadis, Konstantinoplo	153. Silvestriev, Sumen
106. Dr Kairis, Konstantinoplo	154. Stajkov, Panagjurište
107. Dr Manolakakis, Konstantinoplo	155. ing. Aurich, Jägerndorf
108. Dr Paraskevas, Konstantinoplo	156. Beran, Praha
109. Dr Stamatiadis, Konstantinoplo	157. Dr Bischitzky, Praha
110. Briggs, Minneapolis	158. Dr Freisinger, Turn-Teplitz
111. Buchheim, Boulder	159. Dr Glaser, Karlsbad
112. Nichols, Washington	160. Hromada, Praha
113. Deulofeu, Buenos Aires	161. Kilian, Aschmeritz
114. Raven Hart, Mendoza	162. Dr Krämer, Franzensbad
115. Janverk, Vazalemo	163. Dr Scharf, Karlsbad
116. Delanoue, Paris	164. Dr Jil, Kolin
117. Esp. Grupo, Orléans	165. Dr Vysloužil, Brno
118. Grisel, Montmédy	166. Dr Zeigner, Franzensbad
119. Prof. Grosjean-Maupin, St. Maurice	167. Blicher, København
120. adv. Laignier, Le Trésum	168. Pervik, Tartu
121. s-ino Magnus-Focké, Orléans	169. Tamm, Kaarepere
122. Marly, Bordeaux	170. ing. Attila, Helsinki
123. Narita, Paris	171. f-ino Eilo Luopioinen
124. Pillault, Orléans	172. ing. Eksröm, Turku
125. Univ. Prof. Dr Richet, Paris	173. Hakanen, Turku
126. Rousseau, Levallois-Perret	174. Lappi, Helsinki
127. Dr Döhler, Riesa	175. f-ino Lönnberg, Kuusinkoski
128. Univ. Doc. Dr von Eickstädt, Freiburg	176. Neuman, Abo
129. Esp. Grupo, Plauen	177. Ojander, Helsinki
130. Ettig, Riesa	178. pastro Pättälä, Vuolenskoski Uusikylä
131. Fecke, Maifritzdorf	179. Raitio, Littoinen
132. dir. Helmholtz, Potsdam	180. doc. Saraoja, Helsinki
133. Lindqvist, Berlin	181. Dr Bluth, Bad Neuenahr
134. Dr Lutteroth, Breslau	182. Butin, Godesberg
135. Meyer, Augsburg	183. Esp. Grupo, Riesa
136. Pfütze, Falkenstein	184. Faber, Stolberg
137. f-ino Schnabel, Breslau	185. Ferber, Mannheim
138. s-ino Schwangart, Dresden	186. Dr Francke, München
139. Dr de Ruyter, Woerden	187. Dr Fricke, Hannover
140. Zilberfarb, Harkov	188. Prof. Dr Göhl, Neugersdorf
141. Stettler, Bern	189. Haefeker, Siegburg
142. ing. Clegg, Chicago	190. adv. Hinsenkamp, Essen
143. Dr Cottrel, Washington	191. Dr Höppner, Ludwigslust
144. Davis, Washington	192. Dr Hotzelt, Bamberg
145. ing. Motta Mendez, Rio de Janeiro	193. Jacob, München
146. Bredall, South Croydon	194. Kerres, Stolberg
147. Dr Buchanan, London	195. Koch, München
148. pas'ro Dawtrey, London	196. Dr Koestler, Kreuznach
	197. Markworth, Stolberg
	198. Mohr, Riesa
	199. Poensgen, Kaiserswerth
	200. Raffe, Riesa

201. pastro Schauer, Schoenbrunn
 202. ing. Schneider, Berlin
 203. Dr Steche, Leipzig
 204. Tarnow, Düsseldorf
 205. dir. Trarbach, Elberfeld
 206. de Villa, Habana
 207. Farcas, Bucuresti
 208. Giuglea, Bucuresti
 209. Dr Tonkov, Dvorjansk
 210. dir. Samson, Lidingö
 211. Dr Bloch, Praha
 212. Dr Heller, Praha
 213. Dr Hock, Praha
 214. Dr Rosenbaum, Praha
 215. f-ino Stein, Praha
 216. Dr Weil, Praha
 217. juĝ. Arntz, Coblenz
 218. Dr Carnap, Buchenbach
 219. Dr van Emden, Berlin
 220. Heiss, Köln
 221. Dr Keller, Freiburg
 222. Dr Krajcer, Düsseldorf
 223. Dr Linder, Freiburg
 224. Prof. Dr Mulert, Zweibrücken
 225. s-ino Prof Schichmanoff, Freiburg
 226. Schwarz, Köln-Kalk
 227. Verspohl, Essen
 228. ing. Codorniu, Murcia
 229. Dr Maraury, San Fernando
 230. dir. A. Santamarina, Teruel
 231. L. Santamarina, Barcelona
 232. Serrano, Cordoba
 233. Balkanyi, Budapest
 234. f-ino Dr Gozon Fodor, Miskolcz
 235. I. Györy Nagy, Miskolcz
 236. Dr L. Györy Nagy, Mezöcsat
 237. Heczke, Diosgyör Vasgyar-Pe-
 reces
 238. Dr de Kalocsay, Budapest
 239. Prof. König, Miskolcz
 240. Dr Lorand, Budapest
 241. Major, Budapest
 242. Dr Patai, Budapest
 243. Szendy, Miskolcz
 244. Miura, Tokio
 245. Dr Blassberg, Krakow
 246. Univ. Prof. Dr Bujwid, Warszawa
 247. Dr Bychowski, Warszawa
 248. Dr Chorażycki, Warszawa
 249. Dr Datyner, Warszawa
 250. Dr Dubrowicz, Warszawa
 251. Dr Endelman, Warszawa
 252. Dr Fels, Lwow
 253. Dr Frank, Warszawa
 254. Dr Gantz, Warszawa
 255. Dr Gelibter, Zamosc
 256. Dr Gliksman, Warszawa
 257. Greffkowicz, Warszawa
 258. Dr Hurwicz, Warszawa
 259. Dr Judt, Warszawa
 260. Dr Kiewszczynski, Biala
 261. Dr Knapp, Warszawa
 262. Dr Knaster, Warszawa
 263. Dr Kon, Warszawa
 264. Dr I. Krenicki, Warszawa
 265. Dr J. Krenicki, Warszawa
 266. Dr Kunig, Warszawa
 267. Oberrotman, Warszawa
 268. Dr Oppenheim, Warszawa
 269. Dr Perelman, Sosnowiec
 270. Posner, Warszawa
 271. Dr Robin, Warszawa
 272. Dr Sochacki, Deblin
 273. Dr Solowiejczyk, Warszawa
 274. Dr Stein, Warszawa
 275. Dr Szwarc, Warszawa
 276. Dr Wapinski, Warszawa
 277. Dr H. Zamenhof, Warszawa
 278. Dr L. Zamenhof, Warszawa
 279. Dr Zurkowski, Kielce
 280. Univ. Prof. Legrand, Montevideo
 281. Muñoz, Montevideo
 282. Dr Gianfranceschi, Buffalo
 283. Dr Williams, Melbourne
 284. Univ. Prof. Dr Bergonié, Bordeaux
 285. Dr Bergouignan, St. Brieuc
 286. Dr Clair, Le Creusot
 287. Dr Diard, Le Creusot
 288. Dr Desmoulin, Douai
 289. Dr Domec (Hindo-Hinujo)
 290. Dr Deriddère, Paris
 291. Univ. Prof. Dr Gariel, Paris
 292. Dr Julien, Fontaine-française
 293. Dr Koenig, Colmar
 294. Dr Moran, Brest
 295. Dr Madinier, Lyon
 296. Dr Mendel, Paris
 297. Dr Nuytten, Lille
 298. Dr Plantier, Annonay
 299. Dr Perault, Nueil-sous-les Aubiers
 300. Dr Pollet, Lille

Zorgu, ke la proksima kajero
 povu enteni tri centojn da novaj
 membroj.

Donacoj por I. S. A.

Kun danko ni notis jenajn alven-
 intajn donacojn por I. S. A.:

No	9 (10 bulg. lev.)	"	42 (10 germ. mk.)
"	26 (200 germ. mk.)	"	45 (10 germ. mk.)
"	28 (50 germ. mk.)	"	52 (10 germ. mk.)
		"	53 (1½ germ. mk.)
		"	75 (25 lir.)
		"	80 (25 lir.)
		"	90 (50 germ. mk.)

No 100 (3 rum. lej.)
 „ 101 (6 rum. lej.)
 „ 102 (5 rum. lej.)
 „ 109 (50 germ. mk.)
 „ 113 (2½ arg. pes.)
 „ 114 (2½ arg. pes.)
 „ 122 (5 fr. fr.)
 „ 125 (10 fr. fr.)
 „ 126 (2 fr. fr.)
 „ 132 (10 germ. mk.)
 „ 133 (30 germ. mk.)
 „ 141 (7½ svis. fr.)
 „ 143 (2½ dol.)

No 181 (20 germ. mk.)
 „ 184 (60 germ. mk.)
 „ 187 (60 germ. mk.)
 „ 189 (10 germ. mk.)
 „ 190 (10 germ. mk.)
 „ 201 (2 germ. mk.)
 „ 203 (20 germ. mk.)
 „ 206 (300 germ. mk.)
 „ 227 (10 germ. mk.)
 Rollet de l'Isle (2 fr. fr.)

La numero estas tiu sur la membro-
 listo; inter krampoj troviĝas la donacita sumo.
 Ĉiuj listoj nur rilatas la membrojn ĝis num. 300.

Raporto pri Helsinki.

I.

Unua Kunsido de Int. Scienca Asocio.

La unua kunsido de I. S. A. estis fiksata je la 8-a de Aŭgusto 1922 de la 3-a ĝis la 4-a pm. en Ĉambro A de la Etata Domo por doni eblecon al »interkonatiĝo kaj preparo«, kiel diris la bonega Kongresa Libro.

Ĉeestis laŭ la Listo de ĉeestantoj 21 personoj el 9 diversaj ŝtatoj (kelkaj ne enskribis sin en la liston).

So Lappi (Helsinki), komisiito de la L. K. K., malfermas la kunsidon je la 3-a kaj 20, salutas la ĉeestantaron kaj petas elekton de Prezidanto por tiu kaj la ĉefa kunvenoj. Ĉar propono ne estis farata, li mem proponas D-ron Döhler (Riesa), kio estas akceptata. Laŭ instigo de So Döhler, So D-ro Loth (Sochaczew) havas la afablecon protokoladi kiel Sekretario.

Post kelkaj dankaj vortoj, So Döhler klarigas, ke laŭ decido dum la XIII-a Kongreso en Praha estas elektita »Komitato por la novstarigo de Int. Scienca Asocio kaj Int. Scienca Revuo«, kies celoj nun estas atingitaj. Mankas nur, ke li mem kiel Sekretario de tiu Komitato laŭ § 8 de la Regularo ricevu la senresponsigon. Ĉar So Prof. Dr. Kamaryt (Bratislava) ne povis veni al la Kongreso kaj tial ne povas laŭ § 8 »kontroli la en- kaj elspezojn kaj la tutan administradon«, So Döhler petas, ke unu el la ĉeestantoj sin prezentu kiel anstataŭan »Aferkontrolanton«, por fari tiun necesan laboron kune kun So Seidl, la regula dua aferkontrolanto. Dankinde sin prezentas So lektoro Saraojo (Helsinki).

Poste la Prezidanto priparolas la programon por la oficiala kunveno de la sekvanta tago kaj petas viglan kunlaboron al tiu fiksigo. Kiel unuan punkton li promesas Raporton pri la pasinta jaro. Por dua punkto li petas la oficialan deklaron de sia senresponsigo, se tio estas ebla laŭtempe al la aferkontrolantoj. Trie oni elektu Estraron por la nova jaro. Kvankam laŭ § 10 en la 1-a parto de la Regularo iama de I. S. A. la Prezidanto

nur validas unu jaron, So Döhler tamen proponas la elekton de la Estraro diskonigita depost kelkaj monatoj, ĉar fakte tiu Estraro ne jam funkciis. Tio alkondukas al la kvara punkto: la Regularo.

So Döhler konigas, ke la Regularo de I. S. A. ellaborita de So Rollet de l'Isle en 1911 kaj akceptita la 14-an de Aŭgusto 1912 en Kraków nur troviĝas en Oficiala Gazeto Esperantista No 6 (39) de Decembro 1911. Pro la novaj kondiĉoj, precipe ekonomiaj, en la mondo ĝi ne plu entute taŭgas por nia nova I. S. A. Sed ĉar ni bezonas regularon kaj alimaniere dum la nuna kongreso ne sukcesus starigi novan regularon pro manko da antaŭlaboroj, li proponas en la oficiala kunveno, ke oni akceptu tiun Regularon de 1911 kia ĝi estas. Sed unu ŝanĝon oni devus fiksi: En § 7 de la unua parto oni permesas Malaktivajn Anojn, kiuj pagas nenian kotizaĵon, kiuj havas rajton voĉdoni pri demandoj, kiuj ne koncernas la administradon de la Asocio kaj ne estas elekteblaj por la administraj postenoj. So Döhler proponas forstreki tiun paragrafon pro la malbonaj financaj kondiĉoj, kiuj ne ebligas iun ajn elspezon, eĉ ne por sendkosto, por anoj, kiuj ne pagis. Plue li proponas, ke oni elektu Komision, kiu studu ĝis la proksima kongreso la aferon de Regularo kaj prezentu novan proponon. Tiu Komisio estu kiel eble plej malgranda por permesi bonan laboradon kaj ekz. konsistu el po unu komisiito de la Estraro kaj de ĉiu Sekcio funkcia. Persone li deziras, ke la nova Regularo pro la vario de ĉiuj kondiĉoj kaj bezonoj estu kiel eble plej mallonga kaj preciza, kaj ke oni metu ĉiujn detalaĵojn en Klarigan aldonon, kiel ekz. okazas ĉe ĉiuj landaj leĝoj. Tielmaniere oni povus havigi al si daŭran regularon kaj nur bezonus ŝanĝi laŭbezono la Klarigan Aldonon dum la sinsekvaj kongresoj.

La ĉeestintoj esprimis sian konsenton al la programo nomita en la kvar punktoj.

Viglan diskuton vekis la kvina punkto: la kotizoj. So Döhler sciigas, ke li ricevis diversajn plendojn pro la alteco de kelklandaj kotizoj. Li raportas, ke la kulpon havas la valuto ŝanĝinta depost unu jaro, ĉar oni fiksis la kotizojn jam en Praha. Kelkaj kotizoj intertempe estiĝintaj tro malaltaj estas jam multobligitaj. Esperante ĝeneralan konsenton al lia devizo: multnombra Asocio vere internacia kaj tial kun neekvivalentaj kotizoj (la ŝultroj de bonvalutanoj povas porti pli ol tiuj de malbonvalutanoj!) aŭ nenial; li petas proponojn.

Dr Bischitzky (Praha) proponas, ke la naciaj konsuloj fiksas la kotizojn por iliaj landoj. Prof. Legrand (Montevideo) parolas pri kurzperdoj de sialandaj kotizoj (versajne ril. al aketo de dolaroj postulitaj pli antaŭe de liaj samlandanoj Dr. D.). So de Wahl (Tallin) proponas kiel bazon la pagon por unu laborhoraro de simpla laboristo. So Döhler kontraŭdiras, ke tiumaniere enloĝantoj de kolonioj kaj novkulturitaj ŝtatoj devus pagi terure altajn kotizojn. So Prof Scholze (Reichenberg) proponas, ke oni kon-

sideru la kotizaĵojn, kiujn postulas la naciaj asocioj esperantistaj de la diversaj landoj. So Döhler diras, ke en multaj landoj ne ekzistas tiaj asocioj kaj ke alie ekzistas pluraj asocioj kun diferaj kotizoj, ekz. en Germanlando. Eble, li diras, oni povus pensi al maniero uzata de L'Esperanto, la itala esperanta gazeto, kiu postulas la dudekoblon de afranko de ordinara letero al eksterlando en nacia valuto.

Prof. Scholze subtenas tiun afrankan bazon. Post pluaj paroloj de Dr. Bischitzky oni interkonsentas al lia propono, lasi la aferon de kotizfiksado al la landaj Delegitoj kaj al la Kasisto.

Post dankaj vortoj de la Prezidanto kaj peto al multnombra vizito de la oficiala kunsido, la unua kunsido estas fermata je la 4-a kaj 20.

(Laŭ protokolo kaj notoj Dr D.)

II.

Dua Kunsido de Int. Sciencia Asocio.

La dua kunsido de I. S. A. okazis la 9-an de aŭgusto 1922 en la dua salono de la Artpalaco Stenman.

Ĉeestis laŭ la Listo de ĉeestantoj 12 gesinjoroj el 9 diversaj ŝtatoj, sed multaj aliaj sin ne enskribis en la liston.

La malfermo, fiksita je la 5-a, prokrastiĝis ĝis la 6-a.

D-ro Döhler (Riesa) salutas la kunvenintaron kaj donas la programon de la hodiaŭa kunveno, fiksitan la antaŭan tagon.

La protokolon denove prenas sur sin s-o D-ro Loth; s-o Ĉernovostov (Helsinki) akceptas verki la raporton por la gazetaro.

1. Por la Raporto li petas kompari la Informilon (kiu kun 16-paĝa presprovaĵo de la unua numero de la »Revuo« estis disdonita).

Antaŭlegante kaj klarigante la ĉefajn kaj pli interesajn partojn de lia Raporto en »Informilo« kaj (intertempe aperinta) Int. Sci. Revuo pĝ. 33—37, li aldonas jenajn novaĵojn:

Al la Statistika tabelo de poŝtaĵoj devas esti aldonataj

Forsenditaj poŝtaĵoj	majo	junio	julio
	11	47	77
Alvenintaj poŝtaĵoj	28	28	49

Do la Sekretario forsendis inter la du kongresoj (Prato—Helsinki) entute 2151 poŝtaĵojn kaj ricevis entute 531 poŝtaĵojn!

Al la Kasa raporto devas esti aldonataj

Enspezoj en Julio: nenio.

Elspezoj en Julio: 529,25 gmk.

Sumo de ĉiuj enspezoj: 10875,33 gmk.

Sumo de ĉiuj elspezoj: 8954,40 gmk.

La elspezoj en julio specialiĝas jene:

Afrankaj kostoj	219,25 gmk.	Jara sumo:	2665,50 gmk.
Vojaĝoj	160,00	"	1370,00
Salajroj al helpantoj	150,00	"	1077,50

La aliaj ciferoj restas la samaj!

La saldo je la 1-a de aŭgusto, restanta en la kaso por pluaj agadoj, do estas 1920,93 gmk.!

Plue So Döhler sciigas, ke laŭ lia kono ĝis nun pagi 260 Membroj el 29 diversaj landoj plejparte al la Kasisto, parte ankaŭ nur ĝis al la Delegitoj. Konsiderante la fakton, ke multaj Delegitoj depost longe nek sendis al la Kasisto nek skribis al la Sekretario, ni povas diveni la nombron de pagintoj je minimume 300. Tiu nombro estas kontentiga, kiam oni pripensas, ke ĝis nun ne ja aperis la Revuo.

La kaŭzo de tiu bedaŭrinda prokrasto estas malagrabla: La eldonisto jam antaŭ multaj monatoj mendis novajn tipojn ĉe granda firmao, kaj la fabriko ne plenumis la kontrakton laŭtempe; nur antaŭ malmultaj semajnoj alvenis la unua sendaĵo de tipoj, kaj la bonan intencon de la eldonisto la ĉeestantoj vidu el la fakto, ke la eldonisto sukcese klopodis minimume vidigi al la kongresanoj la aspekton de la Revuo, sendante ĉi tien kvanton da 16-paĝaj presprovaĵoj de la unua numero.

Je la fino de sia raporto, So Döhler plendas, ke multaj gesamideanoj petas de li bagatelaĵojn, sendas tro malgrandajn kotizaĵojn kaj tiel plu; li petas, ke oni tre ekzakte legu la komunikaĵojn kaj agu laŭ ili.

2. Petata de So Döhler, So Isbrücker (s'Gravenhage) prenas la prezidantecon por pritrakti la Raporton kaj la petitan senresponsigon de So Döhler. Sed ĉar So Setälä ne jam venis, por raporti pri la kontrolado, kiel li estis promesinta, So Isbrücker raportas pri la laboro laŭ decido en Praha gvida'a de So Tiard (Paris). Diversaj kunlaborantoj tradukis el la VII-a volumo de la granda teknika vortaro de Schломann la parton pri ferbetono.

Aldone So Döhler atentigas al la granda vortaro esp. germana de So Wüster (Berlin), kiu entenas la ĉefajn esprimojn el la tuta tekniko, kaj de kiu oni intencas eldoni apartajn fakajn vortarojn.

Ĉar intertempe So Setälä ne venis (li estis malhelpata per aliaj pli gravaj kongresaj aferoj!), oni lasas la duan punkton de senresponsigo entute al la du aferkontrolantoj.

Dankinde kore en la nomo de ĉiuj ĉeestantoj D-ro Döhler por lia peno kaj laboro por la Asocio, So Isbrücker redonas la prezidantecon al So Döhler.

3. Laŭ propono de la Prezidanto, la ĉeestantaro aprobas unuanime la provizoran Estraron, kiu per tiu ĉi elekto fariĝas oficiala.

La Estraro konsistas el jenaj sinjoroj:

Prezidanto: So Rollet de l'Isle, Paris

Ĝen. Sekretario: So Rousseau, Levallois Perret

Helpa Sekretario: D-ro Döhler, Riesa

Kasisto: D-ro Arnhold, Dresden.

4. La ĉeestantaro konsentas unuanime la akcepton de la iama Regularo de I. S. A. el la jaro 1911, sankcias la forstrekon¹⁾ de § 7 de la 1-a parto (pri Malaktivaj Anoj) kaj permesas al la Estraro, agadi laŭ propraj decidoj, kiam aliaj paragrafoj malhelpus bonan funkciadon kaj evoluon de la Asocio.

Plue la kunsido aprobas unuanime la proponon krei apartan komision, kiu studu la demandon de nova Regularo kaj prezentu al la Ĝenerala Kunveno en Nürnberg sian projekton. La Komisio konsistu el unu membro de la Estraro kaj po unu membro de ĉiu Sekcio funkcia (ĝis nun Sekcioj: T. E. K. A., teknika, pedagogia kaj jura).

5. La ĉeestantaro aprobas unuanime, ke la kotizojn fiksas la diverslandaj Delegitoj per interkonsento kun la Kasisto.

Tiu ĉi decido necesigas la forstrekon de la vortoj „de almenaŭ 2 Sm“ en § 6 en la unua parto de la iama regularo!

6. La Prezidanto prezentas personan proponon de So Wüster, kiu rekomendas daŭrigi la bibliografiajn laborojn pri Esperanto, jam tiom antaŭenpuŝitajn de la Centra Oficejo kaj de Davidov. Naciaj kunlaborantoj starigu kompletigan liston de ĉiuj esperantistoj, laŭ siaj landoj kaj fakoj. Afable sin prezentas al tiu grava laboro: So Isbrücker por Nederlando kaj D-ro Maruzzi por Jugoslavlando.

Kun dankesprimoj al la ĉeestantaro, la Prezidanto fermas la Kunsidon je la 7-a.

Dr. Döhler.

Aldono al la Raporto.

Pro diversaj malhelpaĵoj la kontrolado de la kaso kaj la tuta agado de Dro Döhler nur povis okazi la 15-an de aŭgusto 1922; ĉar So Saraoja, kiu estis elektita la 8-an de aŭgusto kiel anstataŭa kontrolanto, devis neatendite forvojaĝi, oni petis S-ron Attila el Helsinki kiel anstataŭanton.

Jen la laŭvorta represo de la dokumento, verkita kaj subskribita de la du kontrolantoj:

Kontrolinte la librojn kaj agadon de la Internacia Scienca Asocio, gvidatajn de D-ro Döhler ĝis la 31-a de julio 1922, ni konstatis, ke ĉio estas zorgeme kaj ĝuste plenumita, kaj ke D-ro Döhler meritas plenan senresponsigon.

Helsinki, la 15-an de aŭgusto 1922.

(Subskribis) *Vilho Setälä*
Sulo Attila

*

*

*

Ekzistas ankoraŭ agrabla devo por mi, tutkore danki al la Finnlandaj Samideanoj, kiuj helpis akiri tiom bonajn rezultatojn, kaj al la multaj diverslandaj samideanoj, kiuj per morala aŭ financa subteno ebligis al la subskribanto la ĉeeston al la bela XIV-a Kongreso!

Dr. Döhler.

¹⁾ Komparu ankaŭ la 5-an punkton!

El la Sekcioj.

Oficiala Komuniko de la T. E. K. A.

I. Raporto pri la kunsidoj de T. E. K. A.-anoj en Helsinki dum la XIV-a Universala Esperanto-Kongreso.

La 12-an de Aŭgusto 1922 ĉeestis 12 personoj el 7 landoj. Kiel prezidanto funkciis Prof. Vanverts-Lille (la Prezidanto de T. E. K. A.), kiel Vic-Prezidanto Dr. Bischitzky-Praha (la Vicprezidanto de T. E. K. A.), kiel Sekretario Dr. Salokannel-Punkaharju. a) La Prezidanto legas la raporton de la Sekretario de la T. E. K. A., Dr. Austerlitz-Bardiov, pri la agado de la Asocio dum la pasinta jaro. La laboro de la estraro de T. E. K. A. celis la starigon de konsuloj en diversaj landoj. La konsuloj klopodis revarbi la malnovajn T. E. K. A.-anojn. Bedaŭrinde la neekzistado de oficiala organo malhelpis la klopodojn. Tia malhelpo malaperos, ĉar la T. E. K. A. de nun havos 2 oficialajn organojn: la „Internacian Sciencan Revuon“ kaj la „Internacian Medicinan Revuon“.

Malgraŭ tiuj malhelpoj kaj dank' al kelkaj cirkuleroj, senditaj al la T. E. K. A.-anoj de Dr. Robin, direktoro de la Centra Oficejo, danke ankaŭ al kelkaj sciigoj, publikitaj en „Esperanto Triumfonta“, la nombro de la T. E. K. A.-anoj iom post iom pli grandigis. Ni povas esperi, ke en pli bonaj kondiĉoj la movado plivigliĝos dum la estonta jaro.

b) Dr. Bischitzky kaj Dr. Döhler donas detalajn informojn pri la interrilatoj de T. E. K. A. kaj I. S. A. T. E. K. A. estas Sekcio de la Internacia Sciencia Asocio. T. E. K. A. ricevas certan spacon en la „Internacia Sciencia Revuo“ por siaj propraj aferoj kaj nomas sian specialan redaktoron. La membroj de T. E. K. A. fariĝas aŭtomate membroj de la Int. Sciencia Asocio. Ili pagas la kotizaĵon de T. E. K. A.-ano al la konsuloj de iliaj landoj. La konsuloj sendas la duonon de la kotizaĵo al la Kasisto de T. E. K. A. (Dr. Briquet-Lille, 31 rue de la Bassée, Francujo) kaj la alian duonon al la Kasisto de I. S. A. (Dr. Arnhold, Bankhaus Gebr. Arnhold, Dresden „por Intern. Sciencia Asocio“). La elspezojn la Konsuloj rajtas forpreni de la kolektita mono.

Jen la listo de ĝisnunaj Konsuloj de T. E. K. A.:

- 1) Anglujo: Dr. Primmer, Struan Bank, Cowdenbeath (Skotl.)
- 2) Aŭstrio: Dr. Sos, Tuchlauben 18, Wien I
- 3) Bulgarujo: S-o Zlateff, farmaciisto, V. Tirnovo
- 4) Ĉeĥoslovakujo: Dr. A. Bischitzky, Mikulašska 12, Praha
- 5) Finnlando: Dr. A. Salokannel, Punkaharju-Takaharju
- 6) Francujo: Dr. Briquet, 31 rue de la Bassée, Lille
- 7) Germanujo: Dr. Kleider, Kaiserstrasse 7, Nürnberg
- 8) Grekujo: Stud. Med. N. Eusthathianos, Anagnostopoulo 30 bis, Athènes

- 9) **Hindo-Hinujo:** Dr. Domec, ĝisnuna Kons. por Francujo translokiĝis tien
- 10) **Hispanujo:** Dr. Maraury, Real 45, San Fernando (Cadiz)
- 11) **Hungarujo:** Dr. Leo Lorand, Damjanich u. 56, Budapest VII
- 12) **Holandujo:** Dr. Mees, Sundastraat 21, S'Gravenhage
- 13) **Jugoslavio:** Dr. J. Domac, Ilica 40, Zagreb
- 14) **Polujo:** provizore Dr. W. Robin, Marszalkowska 113, Warszawa
- 15) **Svisujo:** Dr. Uhlmann, Chemische Industrie, Basel
- 16) **Turkujo:** Dr. A. Stamatiadis, Tepe Bachi 59, Konstantinopol-Péra
- 17) **Usono:** Dr. Van Becelaire, 2508 First Street, San Diego (Kal.)
Dr. J. S. Gianfranceschi, 1975 Clinton Street, Buffalo (N. Y.)

La kotizaĵo de T. E. K. A. ĝis nun estis minimume 5 francaj frankoj aŭ ekvivalento en alia valuto. Membroj-protektoroj pagas 25 fr. frankojn. La kotizaĵo por 1923 estos fiksata baldaŭ de la Komitato.

c) Dr. Kleider, nia Konsulo en Germanujo, esprimis la deziron fordoni sian oficon. Post klarigoj, donitaj de Dr. Döhler, la ĉeestantoj decidis peti D-ro Kleider resti Konsulo.

d) La ĉefa parto de la „Internacia Medicina Revuo“, kiu komencas aperadi, estas referatoj de medicinaj artikoloj, publikigitaj en naciaj gazetoj. Estas necese, ke la T. E. K. A.-anoj helpu la redaktoron de la nomita „Revuo“, analizu mallonge la ĉefajn verkojn de siaj naciaj gazetoj kaj sendu la referatojn al D-ro Mezei, Térez Körut 4, Budapest VI. Niaj Konsuloj estas petataj serĉi en iliaj landoj kolegojn, kiuj bonvolos okupiĝi pri analizado de naciaj medicinaj artikoloj kaj ĝenerale organizi tiun aferon.

e) La kunveno proponas, ke al la estontaj kunvenoj de T. E. K. A. dum niaj Universalaj Kongresoj oni invitu ankaŭ ne-Teka-anojn kaj eĉ ne-esperantistojn.

f) Dr. Bischitzky faras tre klaran kaj interesan paroladon pri la „Phlogetan-terapio“ kaj rakontas proprajn spertojn en tiu rilato.

g) La Prezidanto legas artikolon de Dr. Robin pri „Nova metodo de diagnozado de duodena ulcero“. Sekvas vigla diskutado. La artikolo devas aperi en referato en niaj ambaŭ „Revuoj“.

h) La kunveno decidis proponi al T. E. K. A.-anoj reelekti por la proksima jaro 1923, kiel Estraron de la T. E. K. A. la nunan Komitaton. Pro manko de Kasisto (D-rino Cass ekŝiĝis), Dr. Briquet estas petata akcepti provizore tiun oficon.

II. Raporto de la provizora Kasisto de T. E. K. A., Dr. Briquet.

Por 1922 pagis en Francujo: Prof Dr. Bergonié 10 fr., Dr. Bergouignan 10 fr., Dr. Clair 10 fr., Dr. Diard 10 fr., Dr. Desmoulin 20 fr., Dr. Domec 5 fr., Dr. Derriddère 5 fr., Prof. Dr.

Gariel 10 fr., Dr. Julien 15 fr., Dr. Koenig 20 fr., Dr. Moran 10 fr., Dr. Madinier 10 fr., Dr. Mendel 10 fr., Dr. Nuytten 5 fr., Dr. Plantier 45 fr., Dr. Perault 10 fr., Dr. Pollet 5 fr., Dr. Pradal 20 fr., Stud. Med. Poncet 10 fr., Prof. Dr. Richet 25 fr., Dr. Reddon 5 fr., Dr. Saquet 6 fr., Prof. Dr. Vanverts 10 fr., Dr. Briquet 10 fr. Apotekistoj: S-o du Planty 5 fr. Aprobantoj: S-o Archdeacon 10 fr., S-o Baquet 10 fr.

Dr. Moser (Svisujo) 10 fr., Dr. Van Becelaere (Usono) 20 fr., Dr. Williams (Aŭstralio) 13,40 fr.

Entute la Kasisto ricevis	364,40 fr.
Elspezoj de la Prezidanto	66,30 fr.
" " Dr. Briquet	50,20 "
kune	116,50 fr.
Restas en la kaso	<u>247,90 fr.</u>

III. T. E. K. A. kaj XV-a Kongreso de Esperanto.

La Komitato sciigas, ke Dr. Kleider bonvolis konsenti preni sur sin la antaŭlaborojn, ligitajn kun la aranĝo de la T. E. K. A.-Kunsidoj dum la proksima XV-a Universala Esperanto-Kongreso, okazonta 1923 en Nürnberg. Li petas ĉiujn kolegojn interrilati pri la Teka-kunsidoj kun li sub adreso „Esperanto-Nürnberg“ (Germanujo).

Por la C. O. de T. E. K. A. *Dr. W. Robin.*

Membrolisto de T. E. K. A.

Noj: 7—8; 15; 19—20; 22; 36; 58—59; 61—62; 64; 73; 95; 106—109; 125—126; 139; 147; 157—159; 162—166; 174; 181; 187; 196; 209; 211—214; 216; 221; 223; 229; 234; 238; 240; 242; 245—251; 253—256; 258—266; 268—269; 271—279; 282—300.

Entute 97!

Donacoj por T. E. K. A.

No 36 (10 germ. mk.)	No 258 (500 pol. mk.)
" 109 (2727 pol. mk.)	" 260 (500 pol. mk.)
" 125 (25 fr. fr.)	" 262 (500 pol. mk.)
" 126 (10 fr. fr.)	" 263 (500 pol. mk.)
" 245 (250 pol. mk.)	" 266 (500 pol. mk.)
" 247 (500 pol. mk.)	" 268 (500 pol. mk.)
" 248 (500 pol. mk.)	" 272 (300 pol. mk.)
" 249 (500 pol. mk.)	" 273 (1500 pol. mk.)
" 251 (500 pol. mk.)	" 274 (500 pol. mk.)
" 253 (500 pol. mk.)	" 275 (500 pol. mk.)
" 254 (500 pol. mk.)	" 276 (500 pol. mk.)
" 255 (500 pol. mk.)	" 277 (500 pol. mk.)
" 256 (500 pol. mk.)	" 279 (2500 pol. mk.)

La donacoj depost Membro no 283 venos en la sekvanta kajero!

(D. D.)

Sekcio teknika (I. T. A.)

Raporto pri Helsinki (El E. T. num. 100).

La Esperantistaj teknikistoj kunvenis la 12-an de aŭg. en Etata Domo. Ĉeestis 11 teknikistoj el 6 landoj. S-o inĝ. Saraoja (Helsinki) salutis en la nomo de Finna Teknika Asocio (Suomalaisen Teknikkojen Seura). Oni elektis s-on Saraoja prezidanto kaj s-on Ekström (Turku) sekretario. La tagordo prezentita de s-o Attila (Helsinki) estis akceptata. La unua demando en la tagordo estis demando pri ev. fondo de teknika asocio. Post detalaj klarigoj pri la Internacia Scienca Asocio donitaj de D-ro Döhler (Riesa) oni decidis ne fondi apartan memstaran teknikan asocion sed aliĝi al la ISA kiel nova sekcio: Internacia Teknika Asocio (ITA). Samtempe oni decidis peti s-on Stromboli (Torino), la iniciatinton de Unuiĝo de Teknikistoj Esperantistaj, gvidi la aferojn kaj mem elekti helpantojn. Ankaŭ pri la dua demando en la tagordo, pri teknika vortaro D-ro Döhler raportis. Li sciigis, ke jam estas farita granda laboro de s-o Wüster. La raportanto petis la ĉeestantojn helpi s-on Wüster, ĉiu en sia speciala fako, kiun peton la kunveno akceptis. En la tagordo estis ankoraŭ demando pri plibonigo de fakaj scioj de laboristoj, sed pro manko de tempo oni ne povis diskuti ĝin. Fine D-ro Döhler parolis pri propagandmetodoj de Esperanto en teknikaj rondoj.

La teknikistoj vizitis laktofabrikon »Valio« kaj la elektrajn fortostaciojn de Helsinki.

*

*

*

Membrolisto de Sekcio teknika.

Noj: 1; 5—6; 21; 38—39; 80; 82; 86—87; 94; 102; 104—105; 115; 142; 145; 151; 155—156; 170; 172—173; 177; 179; 179—180; 194; 197; 202; 204; 207—208; 228; 241.

Entute 34!

Donacoj por la sekcio ĝis nun ne alvenis ĉe la kasisto!
(D. D.)

Sekcio jura.

Malgraŭ ĉiuj penadoj ni ne povis akiri raporton pri la Konsidoj de Juristoj, anoncita en la Kongreslibro, kaj eĉ ne sciigis, ĉu ĝi fakte okazis!

Al la tutmonda juristaro. *)

En la vico de ĉiuj popoloj la juristoj ludas gravan rolon, kiel gardistoj de l' rajto. Ilia laboro limiĝas ne nur je la juĝeja agado; ili estas danke al posedata scienco de publika vivo pli kompetentaj ol aliaj en ĉiuj flankoj de socia agado: tial plej bonaj politikistoj, plej seriozaj publicistoj estas ĉiam: juristoj.

Bedaŭrinde tamen ĝis nun la jurscienca instruado estis ĉiam tro nacia. En universitatoj la alilanda juro estas ĉiam studata nur iomete kaj estas pro tio forgesata tuj post la ekzamenoj. Dumtempe vivkondiĉoj ŝanĝiĝis kaj nun

*) El E. T. No 104 (Iom ŝanĝite).

pure nacia jurscienco ne plu sufiĉas. Iam apenaŭ rimarkebla privata internacia juro nun iĝis grava parto de leĝoscienco. Fondiĝas novaj ŝtatoj, kreiĝas novaj leĝaroj, kiuj devus kontentigi ĉiujn novkunigitajn popolojn, sed juristoj ne plu estas sufiĉe kompetentaj, ĉar ili estas tiaj nur en la ŝtato, kie ili studis jursciencan.

Aliflanke internacia komerco kreskas ĉiutage kaj certe kreskos ĉiam pli kaj pli, ĝi ja estas nuntempe la sola egaligilo de diverslanda ekonomia vivo. Komerco kreas milojn da demandoj pure juraj, kiujn nacia juristo ne estas kompetenta por solvi.

Ni, juristoj-Esperantistoj, troviĝas en pli bonaj kondiĉoj ol niaj neesperantistaj kolegoj. Ne limigitaj per nacia lingvo, ni ĉiam povos trovi kunlaboranton inter kolegoj de fremdaj landoj ĉu por praktika demando, ĉu por scienca materialo. Por efektivigi tiun kunlaboradon ni nur devas organiziĝi, por ke ĉiu el ni sciu, kiuj estas liaj ĉiulandaj kunlaborantoj.

Ankaŭ ofte la juristoj de ia lando, ĉu laborante por krei novan leĝon pri iu speciala vivdemando, ĉu kodifikante la leĝojn de ia ŝtato, kliniĝas antaŭ kvazaŭ ne forigeblaj malfacilaĵoj, — tute ne sciante, ke en la ŝtato, kies lingvo ne estas sufiĉe konata fremdlande, en la similaj kondiĉoj oni solvis la saman demandon tute kontentige. La organizacio de Esperantistoj-juristoj povas al ni faciligi la taskon, publikigante, per helpo de siaj membroj ekzemple, novajn gravajn leĝojn de ĉiuj landoj en speciala esperantlingva bulleto.

Krom per nia internacia jurista organizacio ni devas per propagandi Esperanton en la internaciaj asocioj de juro kaj de sociaj sciencoj, same kiel enirigi ĝin en la internaciaj kongresoj de tiu aŭ alia fako de jurscienco.

Do nia tasko devas esti: 1. praktika: unuigo de ĉiuj juristoj, uzantaj Esperanton, por ĉiuspeca praktika profesia interservado, 2. scienca: elvolvigo de jurscienco per Esperanto, 3. propagando de Esperanto en juristaj rondoj.

Refleŝigante pri la formo de nia organizacio, interkonsente kun la Internacia Scienca Asocio, ni decidis ne fondi ian specialan Asocion de juristoj, kiu en nia stato de Esperantista movado estus tro malforta, sed aliĝi al la jam forta Internacia Scienca Asocio, kiel sekcio, same kiel kuracistoj, pedagogoj, teknikistoj ktp.

Laŭ nia scio ekzistas kelkaj centoj de Esperantistoj-juristoj. Ni jam havas adresojn de pli ol 115 konataj Esperantistoj-juristoj.

Ni opinias la Internacian Societon de Esperantistoj-juristoj, kiu deposedas la komenco de la mondmilito donis nenian signon de vivo, kiel finiĝintan, kaj ni penos preni sur niajn ŝultrojn la daŭrigon de ĝia agado, petante ĝiajn ĉefojn aliĝi al nia sekcio kaj plifaciligi al ni la taskon per komuna kunlaborado. (La taskon de jura terminologiisto promesis akcepti s-o D-ro Walter Lippmann, prokuroro, Leipzig, Germanio)

Ni do invitas ĉiujn kolegojn juristojn-Esperantistojn, same kiel studentojn de juro, kiuj deziras aliĝi al la jurista Sekcio de Internacia Asocio, ke ili rapide pagu la kotizojn legeblajn en la listo sur la kovrilo pere de la naciaj Delegitoj!

La 5-an de septembro 1922.

La sekciestro: Georgo Wilken, advokato, Aleksandrio (Egipto). La Sekretario-Kasisto: Józef Litauer, subprokuroro de Distrikta Tribunallo, Warszawa (Polio), Marszałkowska. 81.

Membrolisto de Sekcio jura.

Noj: 2; 13—14; 16; 18; 28; 45; 65—66; 100; 134; 150; 186; 190; 217; 222; 227; 230—231; 235—236; 243.

Entute 22!

Donacoj por sekcio jura.

No 28 (30 gmk.).

Oni atentu; la terminologo de la Sekcio jura fariĝis s-o Dr Walter Lippmann, prokuroro, Tauchaerstr. 10, Leipzig, Germanl.

(D. D.)

Sekcio pedagogia.

Al niaj membroj!

Dum la venonta kongreso en Nürnberg okazos la unua fakkunsido de nia Sekcio. La membroj jam nun estas petataj, sciigi al la sekretario dezirojn, postulojn, opiniojn pri tiu kunsido kaj pri ĝia ĉefa programpunkto: pri la regularo, kiu estas la necesa fundamento de kontentiga funkciado de la sekcia centro. Nepre ne intencante altrudi al la sekcianoj pretan proponon de regularo, mi atentigas antaŭ ĉio pri la neceseco, ke ni postulu kiel celon de nia sekcio unuavice praktike uzeblajn servojn, kiujn la anoj bezonas por sia profesia, ofica, scienca laboroj, ĉar, kiam oni multflanke profitas tiajn per-esperantajn rimedojn, oni samtempe kaj plej efike helpas al la progreso de la esperanta movado en pedagogiaj rondoj, kio estas la dua celo de nia sekcio. Spertaj kaj fervoraj kolegoj pripensu la preparon de pedagogia-psikologia vortaro, kaj verku artikolojn por la Int. Scienca Revuo! La tasko de la sekretario estas jam nun la kolektado, ordigo kaj prilaborado de ĉiuj proponoj kaj deziroj. Des pli aktiva ĉiu kolego estos, des pli riĉa kaj utila estos la profito por ĉiuj!

Dresden, la 5-an de Nov. 1922.

La proviz. Sekretario-kasisto:

Franz Thiel
Weidentalstr. 20
Dresden 29.

Membrolisto de Sekcio pedagogia:

Noj: 4; 11; 41; 43; 48—49; 60; 63; 83; 89; 130—132; 136—137; 140; 171; 188; 191; 205; 215; 237; 239.

Al tiuj 23 unuopaj membroj venas 100 pluraj, kiuj pagis korporacie per Esp. Vereinigung Deutscher Lehrer. Tial la Sekcio konsistas entute el 123 pagintaj membroj!

Donacoj por Sekcio pedagogia.

No 43 (10 germ. mk.)	No 136 (10 germ. mk.)
„ 132 (10 germ. mk.)	„ 137 (10 germ. mk.)
Prof. Roy, Gaillac (5 fr. fr.)	

(D. D.)

Sekcio biologia.

Sekciestro fariĝis: s-o Dr Frits van Emden, Deutsches Entomologisches National-Museum, Berlin-Dahlem.

Membrolisto de Sekcio biologia.

Noj; 33: 40; 47; 54; 127; 138; 149; 189; 219.
Entute 9.

Donacoj por Sekcio biologia.

No 33 (20 germ. mk.). No 127 (10 germ. mk.). No 138 (10 germ. mk.). (D. D.)

Sekcio kemi-fizika.

Ĝis nun mankas al ni personoj, kiuj estas pretaj gvidi la sekcion. Ni petas ĉiujn kompetentulojn, ke ili prezentu sin por iu ajn ofico!

Membrolisto de Sekcio kemi-fizika.

Noj: 10; 35; 68; 70—71; 85; 110—111; 113—114; 133; 143; 161; 168; 175—176; 185; 203; 210.
Entute 19!

Donacoj por Sekcio kemi-fizika.

No 133 (30 germ. mk.). (D. D.)

7. Aldono : Deutsche Wissenschaftliche Esperanto-Gesellschaft.

Okaze de la lasta kongreso de la Germana Esperanto-Asocio, kiu okazis Pentekoston de 1922 en Breslau, la iama Germana Akademia Esperantista Ligo (Deutsch-Akademischer Esperanto-Bund) transformiĝis en Germanan Sciencan Esperanto-Asocion (Deutsche Wissenschaftliche Esperanto-Gesellschaft). Samtempe estis plivastigata ĝia kadro. Dum antaŭe estis allasitaj nur venkintoj de akademia ekzameno, nun kiel membroj estas bonvenantaj ĉiuj, kiuj iamaniere laboras kaj interesiĝas science!

Kiel prezidanto estis elektata So Prof. Dr. Göhl, Neugersdorf i. Sa. La Asocio aliĝis, konservante sian memstarecon, korporacie al I. S. A. kiel komplekso de ties germanlingvaj membroj el la landoj germana kaj german-aŭstria. (Germana Ligo de I. S. A.).

La Asocio konsistas el membroj, kiuj jam pagis al I. S. A. kiel unuopaj Membroj, kaj el aliaj, kiuj ne jam estis aliĝintaj al I. S. A. Por la unue nomitaj la Asocio ne bezonas pagi apartan kotizaĵon al I. S. A., la aliaj devas pagi parton de la normala membro-kotizo, por kiu ili nur havas la rajton, aboni la Revuon je la rabatita prezo, sed ili ne validas kiel unuopaj Membroj kun ties rajtoj (enlistigo, elekto de unu Sekcio, senkosta informo k. t. p.).

(Göhl-Döhler)

Ni salutas la fondon de tiu „Deutsche Wissenschaftliche Esperanto-Gesellschaft“ kaj deziras al ĝi bonan kreskadon kaj idigadon en ĉiuj aliaj landoj! Ni bone komprenas, ke nia I. S. A. nur povas rikolti sur kampo depost longe kulturita (t. e. kolekti la jam-esperantajn sciencistojn), sed ke nur nacilingva unuiĝo sukcesos plugi la krudan teron (t. e. akiri novajn adeptojn el la sciencistaro al nia movado!).

Oficialaj Sciigoj de ISA.

1. La XV-a Kongreso en Nürnberg.

La XV-a Universala Esperanto-Kongreso, kiu okazos en Nürnberg de la 2-a ĝis la 8-a de aŭgusto 1923, certe estos multe vizitata kaj meritas detalajn kaj zorgemajn preparojn ankaŭ por nia I.S.A.

Ni jam nun povas diskonigi la planon, kiu rezultis el interkonsento de la L.K.K. kun la H. Sekr. reprezentinta la Estraron de I.S.A.

Dum la Kongreso okazos:

a) unu laborkunsido por la Estraro, Delegitoj kaj Sekciestroj de I.S.A. Membroj rajtas partopreni. Celo: Prepari la ĉefkunvenon, pritrakto de la Regularo kaj akiro de plena interkonsento pri la administra agado de la I.S.A. kun ĝiaj Sekcioj. Dato: En la komenco de la kongreso.

b) unu ĉefkunveno de I.S.A. Raportoj, elektoj, decido pri Regularo, k.t.p. Eble ĝeneralinteresaĵaj paroladoj.

c) po unu kunsido de ĉiu Sekcio. Raportoj, elektoj specialaj sciencaj paroladoj k.t.p. La Sekcio T.E.K.A. havos du kunsidojn, el kiuj unu eble estos aranĝata kiel propagandkunveno por Esperanto kaj T.E.K.A. kun germanlingva propagandparolado kaj salutparoladoj de la diversaj nacioj. Al la Sekcikunsidoj estos invitataj ĉiuj interesatoj el la koncerna profesio, ĉu membroj, ĉu nemembroj, ĉu neesperantistoj.

La diversaj kunsidoj estos — se eble — fiksataj je malsamaj tempoj, ke ĉiu interesato povas viziti ĉiujn!

Dum la kongreso je destinotaj tempoj deĵoros samideano en la Akceptejo (kaj ankaŭ en la kunsidoj) por doni informojn kaj akcepti aliĝojn! Por tiu celo estas akirita ĝis nun la priv. sekretario de Dr. Döhler, kiu esperas akiri plurajn germanajn membrojn, kiuj anstataŭu lin helpeme por diversaj tempoj.

La L.K.K. afable rezervis por la sciencaj kunvenoj kaj ties aranĝo specialan komisiiton, nian membron D-ron Kleider, kiu havigos al si helpantojn (parte jam sukcesis).

Ĉiu aliĝonto bone notu sur la aliĝilo mem, kiajn kunsidojn li volas ĉeesti, ke la L.K.K. povu destini la ĉambron necesan por la koncerna kunveno.

Ĉiu membro, kiu deziras fari paroladon pri iu ajn scienca temo, skribu al Dro Kleider la temon kaj daŭron, kaj notu, por kia kunveno ĝi estas destinita.

Manuskriptojn de paroladoj, kiuj devas esti legataj pro neĉeesto de la verkinto, estu preferinde sendataj al la Sekciestro kaj prezentataj de tiu.

Ĉiu Sekciestro estas responsa por livero de la necesaj raportoj (administro kaj kasa) kaj proponoj (ekz. por elektoj). Kiu mem ne povas veni, devas ĝustatempe ensendi ilin skribitajn

legeble! Tiukaze li ankaŭ baldaŭ zorgu por alia membro, kiu anstataŭos lin en la Sekcia Kunsido! Ĉiu Sekciestro estas kore petata, ke li rapide skribu al la H. Sekc., ĉu li mem venos al la Kongreso aŭ ne, kaj kiun li petis anstataŭi lin!

Ĉiuj korespondaĵoj, kiuj koncernas la sciencajn kunsidojn, oni nur adresu jenmaniere: Esperanto, Nürnberg, al D-ro Kleider!

Detalaĵoj pri niaj kongresaranĝoj sekvos en la oficialaj Cirkuleroj kaj en la proksima numero de Int. Scienca Revuo!

(Dr. Kleider/Dr. Döhler).

2. Ŝanĝoj en Delegitaro kaj Kotizoj.

Ne plu Delegitoj estas jenaj sinjoroj:

Prof. Alessio (Padova) kaj D-ro Helman (Lodz)

Kiel novaj Delegitoj funkcias jenaj sinjoroj:

D-ro Fiby, Universitätsstr. 27, Graz por Steiermark

C. C. Dornbusch, „Avalon“ Warwick (Queensland) por Aŭstralio.

Ing. H. J. Eason, 44 Copenhagen Road, Gillingham (Kent) por England.

D-ro Hotzelt, Strullendorf bei Bamberg por Oberfranken kaj Koburg.

D-ro Alf. Stromboli, Via Verzuolo 48, Torino 5 por Itallando.

Prof. D-ro Uĉino, Biokemia Fakolito, Medicina Fakultato, Universitato Kioto por Japanlando.

D-ro Munlyong-Koh, Kongzehospitalo, Kaisenkun, Heianando por Koreo.

D-ro D. Maruzzi, Jezuitska 1, Zagreb por Kroatio.

Prof. D-ro Cresp, Escuela Normal para Maestros y Maestras, Santa Clara por Kuba Insulo.

D-ro Uhlmann, Chemische Industrie, Basel por Svislando.

D-ro de Dios Mendéz y Mendoza, Vice-Presidente de la Corte Federal y de Casación, Caracas por Venezuela L.

Oni bonvolu noti jenajn adresŝanĝojn:

S-o Vilho Setälä, Frederikink. 71—23, Helsinki,

Ŝtat. arkit. Tarnow, Südstr. 9, Düsseldorf,

D-ro Wohlstadt, Mühlendamm 4, Hamburg 24,

D-ro Müllhaupt, Bergün (Graubünden)..

Novaj kotizoj fariĝis necesaj por tiuj landoj, kies kotizo estas fiksita en germana marko, kiu terure falis en la lastaj monatoj. Ni devis triobligi tiujn kotizojn depost la 1-a de decembro, samtempe fiksante por Aŭstroj la samajn kotizojn kiel por Germanoj (pro la samaj sendkostoj!). Ni jam diskonigis al

la koncernaj Delegitoj, ke depost la 1-a de Februaro 1923 ni certe devas denove duobligi la novajn kotizojn! Depost tiu tempo ni devas ankaŭ adapti la aliajn kotizojn por malbonvalutanoj al la novaj ekonomiaj kondiĉoj; ekz. ni duobligos la kotizojn por Poloj ktp.! Detalaĵojn ricevos la Delegitoj!

Nia morala devo, hepi eviti al nia Eldonejo danĝeran deficiton kaŭzitan per la ekonomiaj ŝanĝoj neriproĉeblaj al ni ambaŭ, nin instigas peti libervolan aldonpagon de ĉiuj, kiuj pagis malpli grandajn sumojn ol la novajn, kiuj estas legebla, sur la kovrilpaĝoj de tiu ĉi numero!

Tiu peto turnas sin precipe al Aŭstroj, Germanoj, Eŝtoj, Letoj, Litovoj, Turkoj, Rusoj kaj Poloj! Ni proponas, ke ĉiuj kies ekonomia stato tion permesas, sendu la diferencon inter sia pago kaj la nova kotizo, ke ne nur la Eldonejo sed ankaŭ nia ISA profitu de tiu donacemo!

La Ne-Germanoj kaj la Germanoj, kiuj estas unuopaj Membroj de ISA, bonvolu sendi la monon al la Helpa Sekretario, Dr. Döhler, Riesa.

Korporaciaj Membroj per Esperanto Vereinigung Deutscher Lehrer bonvolu pagi al sia Sekciestro Thiel, Dresden.

Korporaciaj Membroj per Deutsche Wissenschaftliche Esperanto-Gesellschaft (sed ne tiuj, kiuj validas kiel unuopaj Membroj, ricevinte apartan numeron en nia Membro-listo!) pagu al sia Estro Prof. D-ro Göhl, Neugersdorf!

Neniam sendu el eksterlando monon per poŝtmandato! Ni malprofitas multe per tio!

3. Elekto de Komisiono por nova Regularo.

La Oficiala Kunsido de ISA decidis en Helsinko (komp. la Raporton!), elekti Komisionon, kiu studu la demandon pri nova Regularo kaj prezentu sian projekton al la Ĝenerala Kunveno de ISA en Nürnberg.

Por la Estraro de I. S. A. la prezidanto So Rollet de l'Isle (35 rue du Sommerard, Paris 5) prenis sur sin tiun taskon. Ĉar ĉiu Sekcio funkcia havas la rajton elekti unu reprezentanton, ni petas, ke de la Sekcioj T. E. K. A., I. T. A., jura, pedagogia, biologia kaj kemi-fizika (post konstituiĝo) la Sekciestroj kiel eble plej baldaŭ prezentu al So Rollet de l'Isle unu sekcion, kiu oficiale en la nomo de la Sekcio ekinterrilatu kaj kunagadu! Dezirinde estas ke ĉiu bone konu la historion de la iama I. S. A. kaj povu havigi al si la iaman Regularon!

4. Malgrandaj Notoj.

a) Valido de la Kotizoj. Post interkonsento kun la Eldonejo ni decidis, ke la Kotizoj (pagitaj kaj pagotaj) por I. S. A. kaj Int. Scienca Revuo validu ĝis al la XV-a Kongreso en Nürnberg (do kvazaŭ de unu Kongreso al la alia! La Redaktejo+Eldonejo liveros ĝis tiu tempo la promesitajn 12 kajerojn po 16 paĝoj, kaj la Membroj pagintaj ĝis tiam rajtas voĉdoni dum la Nürnberg'a Kongreso! Tial ni nur povas rekomendi viglan propagandon por niaj aferoj kaj ankaŭ la atenton kaj plenumon de nia peto pri aldonpagoj por malbonvalutanoj!

b) Al Delegitoj. La ofico de Delegito estas (ankoraŭ nun!) honorofico, t. e. ni ne povas permesi al la Delegitoj la deprenon de procentaĵo de la kolektitaj monoj! Sed la efektivajn elspezojn ni nature devas repagi al la Delegitoj! Ankaŭ ni ne povas permesi, ke iu Delegito memvole, sen kvitanco, retenu tiujn elspezojn de la sumo kolektita kaj sendota al la Kasisto! Ni konsilas zorgeman notadon de ĉiuj elspezoj kaj estas preparantaj apartajn presitajn kvitancojn, kiujn ni sendos kiel eble plej baldaŭ al la Delegitoj, kaj kiuj permesos post skriba plenigo la retenon aŭ ricevon de la elspezoj!

La Delegitoj estas petataj ĉiam nur sendi la monojn per reg. leteroj kune kun la Listoj al nia Kasisto (se la Helpa Sekr. ne speciale petis rektan sendon al li!) La Delegitoj mem devas ankaŭ pagi la kotizon por M. A. Ekzistas kelkaj Delegitoj, kiuj ĝis nun neniam sendis monon al la Kasisto. Ni atentigas, ke pro tio Pagintoj jam plurfoje plendis pro nericevo de la Revuo, sen ke ni povus helpi al ili!). Kotizoj, malpli grandaj ol legeble en tiu numero (vidu la kovrilpaĝojn!), ne povas esti akceptataj plu, eĉ kiam ili troviĝas ĉe la Delegito jam depost monatoj!

c) Al Plendantoj. Gesamideanoj, kiuj intencas plendi pro nericevo de la 1-a num. de la Revuo, unue kontrolu la Membrolistojn! Kiam iliaj adresoj ne estas troveblaj tie, kvankam ili pagis al Delegito, tiu Delegito verŝajne ne jam sendis la monon al la Kasisto.

Kvankam la Helpa Sekretario kiel eble plej multe penadis, liveri al la Eldonejo ĉiujn adresojn de Pagintoj (M. A.), tamen okazis multfoje, ke tiuj Membroj ne ricevis la unuan num. Ili sin turnu rekte al la Helpa Sekretario, kiu reguligos mem la aferon. Nuraj Abonantoj sin turnu nur al la Eldonejo! Provajn numerojn ni ne plu povas liveri senkoste al iu ajn!

d) Al ĉiuj. Jam pro bona funkciado de la gazetdissendado kaj pro la intencata presigo de la Membro-Adresaro (kiu nur estos liverata al la Estraro, Delegitoj kaj Sekciestroj!), ni petas ĉiam tuj anonci al la Helpa Sekretario la ŝanĝojn de adresoj!

e) Stato de I. S. A. La Membrolistoj publikigataj en la unuaj du numeroj de la Revuo nur iras ĝis numero 300, kaj

ankaŭ la Sekcilistoj nur rilatas la sekcianojn ĝis tiu numero. La efektiva nombro de ĉiuj pagintaj Membroj estas ĝojige pli granda kaj kreskas de tago al tago. La membrolisto gvidata de la H. Sekr. nomas (la 15-an de decembro 1922) 329 gemembrojn, kies plej granda parto estas M. A. Al tiu nombro venas ankoraŭ ĉ. 180 korporaciaj membroj per Esp. Ver. Deutscher Lehrer kaj Deutsche Wiss. Esp. Ges., kies duono ĉ. ankaŭ pagis la abonpagon (precizaj nombroj ne estas konataj hodiaŭ al la H. Sekr.). La nombron de nuraj abonantoj ni ne konas. Ni nur kalkulis kiel Membrojn tiujn, kies kotizoj alvenis ĉe nia Kasisto! Ĉar ni scias, ke multaj aliaj pagis ĝis al Delegito, nia afero certe pligrandiĝos baldaŭ!

Riesa, la 15-an de dec. 1922.

Dr. Döhler.

